

ZPRAVODAJ VELKÁ BÍTEŠ

www.vbites.cz

ŘÍJEN 2006

- NOVÉ BÍTEŠSKÉ VARHANY
- TRADIČNÍ BÍTEŠSKÉ HODY
- VOLEBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ

POZNÁVÁME SVŮJ REGION

Radňoveská náves s kapličkou a víceúčelovou budovou obec. úřadu.

FOTO: ING. ALOIS KOUKOLA, CSc

Chlouba hasičů i celé obce - vzorně udržovaná koňská ruční stříkačka.

FOTO: Z KNIHY HISTORICKÉ STŘÍKAČKY

RADŇOVES

Obec Radňoves – jediná toho názvu v České republice, leží v severním cípu našeho regionu a je od Velké Bíteše vzdálena asi 14 km. Nachází se v údolí poněkud otevřeném na východ, v nadmořské výšce 540 m. Původně se jmenovala „Radina ves“, snad podle zdejší pověsti o hradu, který před mnoha lety stával na „Věpustcích“ (dnešní samotě), a když pod ním vystavěli vesnici, začali jí prý říkat „Hradní ves“.

V době historicky nedávné měla půdorys okrouhlý, s návisí téměř uzavřenou, s domy těsně vedle sebe, obráceným průčelím na náves a skoro všechny měly před sebou zahrádky. V roce 1769 byla uprostřed obce postavena zvonička (viz foto).

Vývoj obce zjistitelný v průběhu staletí: Počátkem 17. století bylo v obci 9 domů, po pustošící třicetileté válce (1618 – 1648) zůstalo 8 domů obydlených a 1 prázdný. Na přelomu 19. a 20. století to už bylo 28 domů s 217 obyvateli. Dnes má Radňoves 107 obyvatel.

S obcemi Heřmanov, Nová Ves, (Radňoves) a Vidonín tvoří jakoby náhrdelník rozprostřený po okružní silnici. Na něm jsou jednotlivé obce umístěny jako korálky v téměř pravidelném rozestupu 1 km. Doplňné Milešínem a Bojanovem tvoří Heřmanovskou farnost.

První písemné zmínky o obci pochází již ze 13. století. Roku 1269 daroval Radňoves Smil z Lichtenburka Žďárskému klášteru. V polovině 14. století náležela k panství Křižanovskému. Od roku 1365 byl jejím majitelem Jindřich z Osového, který ji prodal Hroznatovi z Cholův. Ke konci 14. století jsou jako majitelé uváděni vládkové z Radňovsi: 1385 – 1407 Mikuláš, 1437 – 1447 Smil, 1455 Jan Starší a r. 1480 Jan Mladší, po něm ji zdědila jeho sestra Kateřina a po ní její syn Václav. V roce 1589 je už uváděna k Mitrovu. Pravděpodobně po bělohorské porážce roku 1620 se Radňovesští spolu s Novoveskými stali poddanými cizího šlechtice, svobodného pána Filipa z Toussaintů, pána na Mitrově, Moravci a rakouském Schenau. V ústním podání se dochovala zvěst, že blízka pevnost Horka byla spojena podzemní chodbou právě s Mitrovem.

V této historické rekapitulaci je nutné zmínit i školství. Do roku 1873 byla obec „příškolená“ do Heřmanova. V roce 1874 byla založena a postavena škola nová. Prvním učitelem byl Bohumil Plecháč (1875 – 1879), který založil školní knihovnu.

Obec měla, a má dodnes, i svoji přezdívku, podle které jsou Radňovesští svými dobrými sousedy hanlivě nazýváni „kolomazníci“. Pravděpodobně se v obci vařila kolomaz.

Z novější historie je třeba zmínit založení společného hasičského sboru s obcí Vidonín v roce 1894, který trval až do roku 1927, kdy došlo k jeho rozdělení. Činnost hasičů je v novější i současné historii obce vůbec slavnou kapitolou. První stříkačka byla zakoupena již v roce založení a po rozdělení v roce 1927 si Radňovesští zakoupili svoji vlastní, ruční čtyřkolovou záprahovou, od firmy F. Smejkal. S touto nádhernou, vzorně udržovanou „koňskou stříkačkou“ šíří čest a slávu své obce dodnes (viz foto). Zúčastnili se s ní natáčení filmu „Andělské oči“, natáčení televizní reklamy na pivo Prazdroj, byla vystavena na Všeobecné výstavě v Praze v roce 1992 i na evropském setkání hasičů „Pyromeeeting“ v Brně. I v současné době družstvo mužů pilně cvičí a dosahuje slušných výsledků na hasičských soutěžích.

V první polovině minulého století si obyvatelé, pracující převážně v zemědělství, dokázali najít čas i na společnou zábavu. Hasiči pořádali hody, vinobraní, taneční zábavy a také škola se se svou knihovnou podílela na zpestření života občanů. Tento poklidný život byl narušen II. světovou válkou. I po jejím skončení pracovala většina rodin převážně v zemědělství.

V roce 1957 bylo založeno jednotné zemědělské družstvo. Byl postaven kravín, vepřín, sklep na brambory a velká kolna. Po jeho sloučení s dalšími obcemi Žďárceka

byl postaven objekt na výrobu Plastonitu, současně využívaný pro soukromé podnikání.

Občané si svépomocí vybudovali vlastní vodovod, který je dnes napojený na mostišťský přivaděč. V nedávné době byla obec plynofikována. O pracovitosti obyvatel a zájmu zastupitelstva svědčí i pěkná a prostorná budova obecního úřadu (viz foto), ve které je v suterénu umístěna hasičská zbrojnice s klubovnou, v přízemí kancelář obecního úřadu s prodejnou smíšeného zboží a v 1. poschodí zasedací místnost. Občanům slouží i veřejný areál s tanečním parketem a dětským hřištěm. Obec řídí devítileté zastupitelstvo v čele se starostou Milanem Kubičkem.

Alois Koukola

NABÍDKA PROGRAMŮ A AKCÍ

Neděle dne 1. října 2006 v 16 hodin

Kostel sv. Jana Křtitele

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ – SEJDEME SE V NEBI

Srdčně vás zveme na divadelní představení mladých z farnosti Brno – Lesná

Sobota dne 7. října 2006

Sportovní hala ve Velké Bíteši

TURNAJ V NOHEJBALU

Přihlášky přijímá Luděk Káňa – tel.: 775 333 450. Bližší informace na plakátech

Organizuje TJ Spartak

Sobota dne 7. října 2006 od 14 hodin

MŠ Masarykovo náměstí

OPLÉTÁNÍ PEDIKEM – POKROČILÍ

Výroba dekorativního košíku s uchem

Neděle dne 8. října 2006, v 8 hodin

Odjezd od České spořitelny

SENIORKLUB

Zahájení již sedmé sezony pravidelného nedělního plavání

Sobota dne 14. října 2006 od 14 hodin

MŠ Masarykovo náměstí

OPLÉTÁNÍ PEDIKEM – ZAČÁTEČNÍCI

Výroba servírovacího tácu

Úterý dne 17. října 2006 od 15.00

Mateřská škola U Stadionu

DRAKIÁDA (kopec na Babinci)

Úterý dne 17. října 2006 od 15 do 17 hodin

MŠ Masarykovo náměstí

BABY CLUB

Hrací odpoledne pro děti od 2 do 6 let

Středa dne 18. října 2006 v 15 hodin

Kulturní dům Velká Bíteš

SENIORKLUB

Hudební odpoledne s Tišnovským triem

Středa dne 18. října 2006 v 18 hodin

Městské muzeum Velká Bíteš

NA KUS ŘEČI V ŠALANDĚ

Místní premiéra dokumentárního filmu o nedalekém Říhákově mlýně, magickém místě na řece Oslavě. Následuje beseda s autorem Rudolfem Adlerem, vynikajícím pedagogem z FAMU, který film natočil v letech 1971 – 1973

Sobota dne 21. října 2006 od 14 hodin

MŠ Masarykovo náměstí

OPLÉTÁNÍ PEDIKEM – POKROČILÍ

Výroba kulaté dózy s víkem

Úterý dne 24. října 2006 od 15 do 17 hodin

Mateřská škola U Stadionu

„ČERVENÝ NÁVŠTĚVNÍ DEN“

Sobota dne 28. října 2006

POLOŽENÍ VĚNCE

Státní svátek vzniku České republiky a vzpomínka na T. G. Masaryka

Sobota dne 28. října 2006 ve 13 hodin

Sraz u fotbalového stadionu

CYKLISTICKÝ VÝLET NA SVATOU HORU

Organizuje Seniorklub

Sobota dne 28. října 2006 od 14 hodin

MŠ Masarykovo náměstí

OPLÉTÁNÍ PEDIKEM – ZAČÁTEČNÍCI

Výroba dvou dóz na příbory a vařečky

Neděle dne 29. října od 15 do 19 hodin

KURZ BŘÍŠNÍHO TANCE

Bližší informace a přihlášky studio SALOME, tel.: 566 531 894

Úterý dne 14. listopadu 2006 od 10 do 20 hodin

Výstavní síň Klubu kultury, Masarykovo náměstí 5

BEAUTY DEN SALOME

Novinky a trendy v líčení, nové přípravky v péči o pleť na salonu a pro domácí péči, odstraňování celulity pomocí sekvenční tlakové masáže, vánoční dárkové balíčky.

Organizuje SALOME, Mgr. Anna Kopáčková

INFORMACE RADNICE

USNESENÍ Č.10/06 Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ

KONANÉHO DNE 3. ČERVENCE 2006

Rada města schvaluje:

- na základě výsledku hodnocení nabídek veřejné zakázky „Cyklostezka ul. Vlkovská, Velká Bíteš“ hodnotící komisí, k plnění fu TS Velká Bíteš s.r.o. s nabídkovou cenou 1.444.869 Kč vč. DPH
- na základě výsledku hodnocení nabídek veřejné zakázky „Zvýšení bezpečnosti v ul. Kpt. Jaroše, Velká Bíteš“ hodnotící komisí, k plnění fu TS Velká Bíteš s.r.o. s nabídkovou cenou 1.131.754 Kč vč. DPH
- na základě výsledku hodnocení nabídek veřejné zakázky „e.č. 213314 6705 DD Velká Bíteš, Tyršova 223 – stavební úpravy“ hodnotící komisí, k plnění fu Stavos Velké Meziříčí s.r.o. s nabídkovou cenou 876.392 Kč vč. DPH
- poskytnutí kladného stanoviska k žádosti pí. Musilové, zastupující fu Vodafon Czech Republic, ke stavbě základové stanice v lokalitě „4053“ – pozemky p.č. 347 a 345, k.ú. Košíkov, průmyslová zóna Košíkov – 1. etapa, areál fy Building Plastics ČR s.r.o. RM upozorňuje na blízkost křižovatky silnic 2. a 3. třídy a sjezdů do areálů uvedené fy a průmyslové zóny
- poskytnutí souhlasu se stavbou skladu zahradního nářadí na pozemku p.č. 2045/4, k.ú. Velká Bíteš, dle předložené projektové dokumentace
- poskytnutí souhlasu se stavbou brusírný nástrojů pro fu Bortex s.r.o. Jáchymov 28, Osová Bítýška, na pozemku p.č. 4065, k.ú. Velká Bíteš, dle předložené projektové dokumentace. Vjezd bude realizován na náklady žadatele a bude zachován chodník, který je v daném místě povolen a bude realizován do konce roku 2006
- smlouvu v předloženém znění, uzavíranou mezi městem a Svazem vodovodů a kanalizací Žďársko, jejímž předmětem je vypracování projektu pro stavební povolení a realizaci stavby „Velká Bíteš rekonstrukce vodovodu a kanalizace ul. Tyršova“ za f.č. 38.000 Kč bez DPH
- dodatek č. 2 nájemní smlouvy v předloženém znění, uzavřené mezi smluvními stranami – městem a firmou Agrostar s.r.o. Velká Bíteš dne 14.7.2004, jejímž předmětem je mj. stanovení doby nájmu a termínů splátek nájemného. Toto usnesení je revokací usnesení RM č. 08/06 ze dne 29.5.06
- vyhovět žádosti osadního výboru obce Jáchymov o vyřazení majetku uvedeného v žádosti ze dne 19.6.06 z majetku obce
- vyhovět žádosti ředitelky SOU J. Tiraye, Velká Bíteš, Ing. M. Šabacké na vyřazení staveb z inventárního seznamu SOU dle předloženého návrhu ze dne 23.6.06
- vyhovět žádosti občanského sdružení Matka a dítě o pronájem prostoru – uvolněného bytu ve dvorním traktu Masarykovo n. 85, Velká Bíteš. Dřívější usnesení RM, kde byly schváleny pronájmy prostor výše uvedené organizaci – Lánice 42 a Masarykovo n. 84 jsou tímto usnesením zrušeny
- odpisový plán HM pro ZŠ Velká Bíteš na r. 2006 dle návrhu předloženého ředitelem Mgr. D. Kolářem s tím, že odpisovaná částka bude převedena do rozpočtu města
- odpisový plán HM pro ZUŠ Velká Bíteš na r. 2006 dle návrhu předloženého ředitelem p. T. Maškem s tím, že odpisovaná částka bude převedena do rozpočtu města

- nájemní smlouvu v předloženém znění, jejímž předmětem je pronájem části pozemku p.č. 84/1, k.ú. Ludvíkov za účelem využití jako zahradu bez nároku na úhrady za případnou výsadbu
- na základě žádosti ředitelky MŠ U Stadionu, pí. Janíkové, výjimku z počtu zapsaných dětí pro 2 třídy pro šk.r. 2006/07
- přistoupit k uzavření dohody ve věci ukončení zemědělské činnosti v areálu hotelu Jelínek v horizontu 3 roků. RM považuje tuto věc za vstřícný krok s tím, že dobu 3 roků považuje za dostatečnou pro ukončení zemědělské výroby

Rada města bere na vědomí:

- informaci o postupu ve výstavbě průmyslové zóny Košíkov - 1. etapa. V souvislosti s tím byla RM informována o připravovaných výzvěch budoucím investorům upozorňujících je na termíny v kupních smlouvách
- zamítnutí žádosti o dotaci z projektu Most do Evropy II s názvy „Dětské hřiště - 3. etapa, ul. Tyršova“ a „Zastavovací studie pro lokalitu Velká Bíteš, Jihlavská, Pod Spravedlností, Babinec“

Valná hromada obchodní společnosti Lesy města Velká Bíteš s.r.o. schvaluje:

- následující sazby za pronájem objektu Letná:
letní období:

- pronájem na 24 hod	5.000 Kč
- pronájem na týden pondělí až pátek	12.000 Kč

 zimní období:

- pronájem na 24 hod	7.000 Kč
- pronájem na týden pondělí až pátek	15.000 Kč
- ubytování - osoba/noc	300 Kč

USNESENÍ Č. 11/06 Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ KONANÉHO DNE 24. ČERVENCE 2006

Rada města schvaluje:

- zahájit provoz sezony 2006/07 na zimním stadioně v posledním týdnu v srpnu
- zveřejnění záměru darování části pozemku, p.č. 2977/2, ost. plocha, 28 m², k.ú. Velká Bíteš
- na základě výsledku hodnocení nabídek pro veřejnou zakázku „Zvýšení bezpečnosti v ul. Na Valech, Velká Bíteš - 2 zastávky autobusu pro ZŠ“ k plnění fu Jiří Loukota, stavební firma, Růžová 144, Velká Bíteš za nabídkovou cenu 1.018.841,- vč. DPH
- poskytnutí souhlasu s projektovou dokumentací ke stavbě kioskové trafostanice a umístění kabelů v ul. Růžová v prostoru u provozovny Řeznictví a uzenářství Sláma. Investorem akce je E.ON ČR, České Budějovice
- smlouvu o dílo v předloženém znění, uzavíranou mezi smluvními stranami: městem (objednatel) a Architektonickou kanceláří Aleš Burian - Křivinka, Kuřim (zhotovitel), jejímž předmětem je projektová dokumentace pro územní rozhodnutí a pro stavební povolení v rozsahu realizační dokumentace včetně výkazu výměr na akci „Úpravy Masarykova nám.“, vše za nabídkovou cenu 1.017.450 Kč vč. DPH,

přičemž v r. 2006 bude zhotovena dokumentace pro územní rozhodnutí a v r. 2007 projekt pro stavební povolení v podrobnostech realizační dokumentace

- smlouvu o daru v předloženém znění, uzavíranou mezi smluvními stranami – firmou MERO a.s., Kladruby nad Vltavou (dárce) a městem (obdarovaný), jejímž předmětem je poskytnutí finančního daru ve výši 120.000 Kč na charitativní, humanitární a sociální účely – vybavení DD Velká Bíteš
- vyhovět žádosti ředitelky IC a KK, sl. Špičkové ve věci vyřazení majetku dle předložených vyřazovacích protokolů pro IC a pro KD
- darovací smlouvy v předloženém znění uzavírané mezi PBS a.s. Velká Bíteš a PBS TURBO a.s. Velká Bíteš (dárce) a městem (obdarovaný), jejíž předmětem je poskytnutí darů na úhradu výdajů spojených s vybudováním cyklistické stezky na ulici Vlkovská
- provedení chodníku okolo kostela, úseku na ul. Tyršova (od ulice Kostelní po chodník ke KD v parku před sokolovnou): kamenné obrubníky (použít z ul. Kostelní) a kamennou dlažbu – kostku 10x10
- vyhovět žádosti fy ELTODO EG a.s., Praha v souvislosti s uvažovanou výstavbou portálu pro elektronické mytné na dálnici D 1 a souhlasí se vstupem fy na specifikované pozemky města v obci Jáchymov, k.ú. Holubí Zhoř a s položením kabelu NN do uvedených pozemků za podmínek stanovených odborem výstavby ve svém vyjádření ze dne 21.7.06 a za podmínky uzavření smlouvy o smlouvě budoucí na zřízení věcného břemene

Rada města bere na vědomí:

- informaci starosty města ve věci aktuální investiční činnosti jednotlivých firem v průmyslové zóně Košíkov
- text inspekční zprávy z inspekce na SOU J. Tiraye, Tyršova 239, Velká Bíteš, která byla provedena ve dnech 12., 13. a 15.6. 2006 Českou školní inspekcí – inspektorát v kraji Vysočina
- informaci o obsahu dopisů pro vlastníky rod. domů v lokalitě Velká Bíteš – Chobůtky ve věci dořešení urbanistické koncepce v této zóně bydlení. Dopis sestavil a rozesílá odbor výstavby
- zápis z jednání komise pro MPZ ze dne 13.7.2006

Rada města doporučuje:

- odboru výstavby zahájit správní řízení ve věci zajištění památky – zámku Osová

USNESENÍ Č.29/06 Z ŘÁDNÉHO JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ, KONANÉHO DNE 7. SRPNA 2006

Zastupitelstvo města schvaluje:

- rozpočtové opatření č.3/2006 k rozpočtu města pro r. 2006 v předloženém znění
- prodej prioritních akcií společnosti Česká spořitelna a.s. v počtu 3.200 ks firmě obchodující s cennými papíry A&CE Global Finance a.s. Brno za kupní cenu 400 Kč/ks

- revokaci svého usnesení ze dne 15.2.2006 ve věci prodeje objektu hájenky č.p. 75 ve Křoví a schvaluje prodej id. podílu ve výši 83/519 na objektu hájenky č.p. 75 včetně příslušenství (zejména včetně hospod. objektu, studny a venkovních úprav) a dále na pozemcích s trvalými porosty a to p.č.st. 87 - zastavěná plocha a nádvoří o výměře 2774 m² a p.č. 597/3 - zahrada o výměře 910 m² v k.ú. Křoví novým ucha-zečům
- výkup spoluvlastnického podílu ve výši id. 83/519 na následujících lesních pozem-cích:
 - p.č. 1459 - lesní pozemek v obci a k.ú. Březské o výměře 3675 m²
 - p.č. 598/29 - lesní pozemek v obci a k.ú. Křoví o výměře 3210 m²
 - p.č. 598/30 - lesní pozemek v obci a k.ú. Křoví o výměře 5640 m²
 - p.č. 165 - lesní pozemek v obci a k.ú. Lubné o výměře 51126 m² a p.č. 172/1 - lesní pozemek v obci a k.ú. Lubné o výměře 17541 m²
- výkup části pozemku p.č. 3000/2 - ostatní plocha, manipulační plocha o výměře 602 m² v k.ú. Velká Bíteš (dle GP 1476-30/2006 zaměřeno jako nová p.č. 3000/18 o výměře 602 m²) z majetku STUDENT AGENCY s.r.o. se sídlem Bašty 2, 602 00 Brno za kupní cenu, stanovenou dle platných cenových předpisů v roce 2006 s podmínkou, že před převodem na město musí prodávající zajistit výmaz zástav-ního práva, které na předmětném pozemku vážne
- prodej části pozemku p.č. 1194/2 - ostatní plocha, manipulační plocha o výměře cca 26 m² v k.ú. Velká Bíteš
- smlouvu o budoucí darovací smlouvě v předloženém znění, jejímž předmětem je darování pozemku p.č. 97, zahrada, k.ú. Velká Bíteš o výměře cca 10 m²
- smlouvu o budoucí darovací smlouvě v předloženém znění, jejímž předmětem je darování stavby kamenné podezdívky včetně ocelových sloupků, kterou město postaví na pozemku p.č. 97, zahrada, k.ú. Velká Bíteš
- smlouvu v předloženém znění uzavíranou mezi smluvními stranami: městem Velká Bíteš a Svazem vodovodů a kanalizací Žďársko, jejímž předmětem je finan-cování výstavby „Rekonstrukce vodovodu a kanalizace Velká Bíteš - ul. Tyršova“ za celkovou hodnotu díla 558.393 Kč s tím, že město poskytne finanční příspěvek ve výši 167.518 Kč

Zastupitelstvo města neschvaluje:

- prodej zbývající části pozemku p.č. 1194/2 - ostatní plocha, manipulační plocha o výměře cca 49 m² v k.ú. Velká Bíteš (výměra bude upřesněna geometrickým zaměřením) s tím, že tato část bude žadateli pouze pronajata

Zastupitelstvo města bere na vědomí:

- text zápisu z jednání FV, konaného dne 31.7.2006
- text zápisu č. 1/2006 z jednání KV, konaného ve dnech 19.6. a 10.7.2006
- žádost o finanční příspěvek TJ Spartak Velká Bíteš. ZM pověřuje odbor výstavby MěÚ posouzením situace ve věci stavu střech u vstupu do kotelny TJ a u kabin pro zimní stadion a předložením návrhu řešení rekonstrukce a oprav
- informace podané starostou města ve věci postupu v projednávání obchvatu města

USNESENÍ Č. 12/06 Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTA VELKÁ BÍTEŠ KONANÉHO DNE 21. SRPNA 2006

Rada města schvaluje:

- dodatek č. 2 ke směrnici pro vedení účetnictví města Velká Bíteš v předloženém znění
- pronajmutí nebytových prostor Masarykovo n. 84, Velká Bíteš (bývalá prodejna keramiky p. Mazánka), žadateli p. Berdárovi, který zde zřídí kancelář pro svoji stavební firmu
- pronajmutí nebytových prostor Lánice 42, Velká Bíteš – 2x kancelář + chodba, žadateli – fě APULACH s.r.o. Brno za účelem provozování obchodní činnosti v oblasti malířství a lakýrnictví
- poskytnutí kladného stanoviska k žádosti pí. Porupkové o vyjádření k nové studii podnikatelské zástavby na ul. Kpt. Jaroše, Velká Bíteš na pozemcích p.č. 4065, 4066 a 2872, vše k.ú. Velká Bíteš. Jedná se o částečnou revokaci usnesení č. 10/06 z důvodu toho, že dokumentace, nyní předložená pí. Porupkovou, dostala významných změn oproti dokumentaci předložené v původní žádosti
- na základě výše uvedeného RM doporučuje ZM ke schválení v rámci změny č. 3 ÚP přeložku veřejné komunikace v této lokalitě a přearování pozemků p.č. 2872 a 4064 do plochy drobné výroby a služeb a dále doporučuje ZM ke schválení odkoupení části pozemků p.č. 2872, 4065, 4066 a 4067, vše k.ú. Velká Bíteš pro stavbu výše zmiňované veřejné komunikace
- nadále platí část původního usnesení: vjezd k nové zástavbě bude realizován na náklady žadatele a bude zachován chodník, který je v daném místě povolen a bude realizován do konce roku 2006
- v případě požadavku na realizaci navržené provozovny č. 3 před schválením ÚP bude nutné umístění provozovny změnit tak, aby plocha určená ÚP pro umístění původně navržené komunikace nebyla stavbou dotčena
- vícenáklady na akce „Rekonstrukce ulice Kostelní, ulice Peroutkova a vjezdu z ul. Kostelní k bytovému domu Masarykovo n. 67“, dle předložené kalkulace
- na základě žádosti fy COLAS CZ a.s. Jihlava, prodloužení termínu dokončení stavby „Rekonstrukce ul. Tyršova, Velká Bíteš“ na 22.9.2006
- poskytnutí kladného stanoviska k žádosti fy PIK s.r.o. Přerov o vyjádření se ke stavbě „Doplnění skladovací kapacity, úpravy technologie výdeje – Sklad Velká Bíteš fy Čepro a.s. Praha“
- na základě žádosti fy Stavos Velké Meziříčí s.r.o. Dodatek č. 1 SoD „Oprava střechy Hrnčířská č.p. 117, Velká Bíteš“ jejímž předmětem je změna termínu ukončení díla - do 31.8.2006
- zveřejnění záměru na pronájem části pozemku p.č. 1381/1, ostatní plocha, (cca 13 m²), k.ú. Velká Bíteš
- zveřejnění záměru na prodej pozemků p.č. 1201/3, zast. plocha a nádvoří, 16 m², k.ú. Velká Bíteš a části p.č. 1201/2, zastavěná plocha a nádvoří, cca 23 m², k.ú. Velká Bíteš
- zveřejnění záměru na prodej pozemku p.č. 1105, zastavěná plocha a nádvoří, 19 m², k.ú. Velká Bíteš
- text vyjádření zpracovaného odborem výstavby ze dne 16.8.2006 v předloženém znění, ke kabelovému vedení NN – Velká Bíteš, Karlov s tím, že v úseku označeném

žlutě doporučuje, aby bylo provedeno sloučení vedení do jednoho svazkového kabelu

- vyhovět žádosti fy Putter s.r.o. Brno a poskytuje kladné stanovisko k projektové dokumentaci řešící přeložku VN v průmyslové zóně Košíkov pro fu S.M.K. Blansko za podmínky, která umožní městu v ochranném pásmu uložení veřejného osvětlení, případně jiných veřejných sítí
- vyhovět žádosti MS Velká Bíteš na poskytnutí věcné ceny na XII. ročník střelecké soutěže jednotlivců na baterii o putovní pohár města Velké Bíteše, kterou pořádá MS Velká Bíteš 27.8.2006
- využít nabídky Ing. arch. F. Lauba na zhotovení projektové dokumentace „Generel bezbariérové dopravy a bezbariérových tras na území města Velké Bíteše“ za nabídkovou cenu 47,600 Kč vč. DPH a tímto schvaluje smlouvu o dílo v předloženém znění, jejíž předmětem je výše uvedené
- vyhovět žádosti ČSCH ZO Velká Bíteš na vytištění katalogů pro výstavu drobného zvířectva, která se bude konat v době hodů sponzorskou – výpomocí, na náklady města
- dodatek č. 3 nájemní smlouvy, uzavíranou mezi smluvními stranami: městem Velká Bíteš (pronajímatel) a firmou AgroStar s.r.o. Velká Bíteš (nájemce), jejíž předmětem je pronájem nebytových prostor v budově č.p. 623 na pozemku p.č. 2993, k.ú. Velká Bíteš
- smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene mezi smluvními stranami: Telefonica O2 Czech Republic a.s. Praha (budoucí oprávněný) a městem Velká Bíteš (budoucí povinný), jejíž předmětem je uložení sdělovacích kabelů fy Telefonica O2 a.s. v ulici Kostelní
- na základě žádosti fy ELTODO EG a.s., Praha 4, poskytnutí souhlasu se vstupem na pozemek p.č. 4147, k.ú. Velká Bíteš za účelem položení kabelové přípojky NN pro portál el. mytného
- využití nabídky veřejné zakázky malého rozsahu od p. J. Jurčí, Velká Bíteš na akci „Stavební úpravy pro kancelář Masarykovo n. 7, Velká Bíteš“ za nabídkovou cenu 304.493 Kč vč. DPH
- poskytnutí souhlasu s dopravní uzavírkou a zvláštním užíváním silnice ve Velké Bíteši o hodové neděli dle předloženého návrhu IC a KK
- poskytnutí kladného stanoviska k předložené projektové dokumentaci k stavebnímu řízení pro průmyslový areál firmy Hoza s.r.o. v průmyslové zóně Košíkov
- poskytnutí kladného stanoviska k žádosti p. M. Slámy, Masarykovo n. 4, Velká Bíteš ve věci přístavby vrátnice a místnosti pro řidiče u nemovitosti č.p. 225, na pozemcích p.č. 1381/1 a 2542/5, obojí k.ú. Velká Bíteš

Rada města neschvaluje:

- vyhovět žádosti Ing. M. Sommerové na pronajmutí úřední desky MěÚ. RM doporučuje žadatelce se obrátit se svoji žádostí na soukromé subjekty ve městě

Rada města bere na vědomí:

- seznam oprav na nemovitostech spravovaných firmou Encom Brno za 2 Q 2006. RM doporučuje bytové komisi provést namátkovou kontrolu
- informací o nabídce na zpracování nové propagační mapky. Pověřuje místostarostu Ing. A. Koukolu CSc. prověřením finanční náročnosti
- informace o finančním zajištění sezony 2006/07 HC Velká Bíteš podané jednatelem HC Velká Bíteš s.r.o. Ing. J. Chadimem

STAROSTA SDĚLUJE

MAJETEK MĚSTA PŘEKROČIL PŮL MILIARDY KORUN

Na otázku, jak hospodařilo město v uplynulém období, se dá odpovědět sumarizací účetních uzávěrek a porovnáním s rokem 1998, kdy došlo ke změně ve vedení města. Stav majetku ke konci roku 1998 byl 340,2 miliónu korun, přičemž hmotný investiční majetek (pouze budovy a stavby) byly ve výši 299,6 miliónu korun.

Od roku 1999 do 2006 město zhodnotilo majetek vodovodů, kanalizací a čistírný odpadních vod, v rámci Svazu vodovodů a kanalizací Žďársko, jehož členem město Velká Bíteš je, za 77,6 miliónu korun. Bylo založeno Bytové družstvo Města Velká Bíteš, které proinvestovalo do bytové výstavby 67,7 miliónu korun, dále Střední odborné učiliště Jana Tiraye a získalo bezúplatným převodem veškerý nemovitý majetek zrušeného zemědělského učiliště, dle znaleckého posudku ve výši 56 miliónů korun. Následovalo zřízení obchodních společností Technické služby Velká Bíteš s.r.o. a Lesy města Velká Bíteš s.r.o.

Ke konci prázdnin letošního roku byl stav majetku města 483,2 miliónu korun, z toho hmotný investiční majetek (pouze budovy a stavby) 385,2 miliónu korun. Rozestavěný hmotný investiční majetek, ve výši 9,3 miliónu korun a oceněné pozemky v majetku města (historické i nově vykoupené) ve výši 62,1 miliónu korun. Do výše uvedeného investičního majetku se nezapočítávají opravy většího rozsahu, které město realizovalo na kulturních památkách (Mas.náměstí č.5, č.14, Hrnčířská 117, stolice a zvony kostela sv. Jana Křtitele a jeho opevnění), opravy mateřských škol, základních škol a střední školy, opravy bytových domů, domu s pečovatelskou službou a domova důchodců. Hodnota těchto oprav dosahuje výše několika desítek miliónů korun. Pokud provedeme součet veškerých výše uvedených účetních výkazů, závěr je jasný. Majetek města Velká Bíteš překročil půl miliardy korun!

PÁTEŘNÍ SILNIČNÍ SÍŤ KRAJE VYSOČINA

Kraj Vysočina, který vlastní silnice II. a III. třídy, zadal vybrané projekční firmě vypracovat tzv. páteřní síť. V této síti jsou zapracovány silnice většinou II. třídy. Aby tento dokument byl oficiální a mohlo se z něj vycházet při následném plánování souvislých oprav ze státních i evropských fondů v průběhu následujících deseti let, musel být zastupitelstvem kraje schválen, což se také letos v květnu stalo. Pro naše město to znamená, že do páteřní sítě byly zařazeny silnice II. třídy ve směru od Velkého Meziříčí na Brno č.602 (ulice Jihlavská, Pod Hradbami, Růžová, Karlov), dále směr Velká Bíteš - Tišnov č.379 (ulice Na Valech, Tišnovská), směr Velká Bíteš - Náměšť nad Oslavou č.399 (od sjezdu D1). Silnice od Žďáru nad Sázavou přes Velkou Bíteš po sjezd D1 je silnice I.třídy č.37 a vlastníkem je ŘSD.

Páteří silniční síť kraje Vysočina.

FOTO: MGR. MIROSLAV BAŇA

SLOVO „SLIBUJI“ PŘI SLOŽENÍ SLIBU ČLENA ZASTUPITELSTVA JE ZÁVAZEK PRO VEŘEJNÝ ZÁJEM

„Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu města a jeho občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky.“

Toto je slib zastupitele, který skládá na veřejném ustavujícím zasedání zastupitelstva města. Tím se samozřejmě rozumí, že každý zastupitel se má rozhodovat při jednáních ve prospěch většiny a v případě, že je ve střetu zájmů v daném bodě jednání, se má projednání tohoto bodu zdržet. O to více je pak jednání zastupitele závažnější, pokud záměrně nabourává projednávání největší státní investice v historii města (pokud nepočítám dálnici). Konkrétně se jedná o přeložku silnice I/37, jejímž investorem je Ředitelství silnic a dálnic, se schválenými 165 milióny korun. Po několikerém jednání města s ŘSD došlo ke kompromisu v tom smyslu, že původní projektová dokumentace pro územní rozhodnutí bude pozměněna. Změna se bude týkat rozsahu přeložky a to tak, že začátek stavby se posouvá na konec nově zrekonstruovaného mostu, kde bude okružní křižovatka. To znamená, že vypadává úsek přes ulice Láncovské a Chobůtky a nově se napojuje na okružní křižovatku ulice Pod Spravedlností. Současně se rysuje možnost umístění na volné ploše, na začátku ulice Pod Spravedlností market o prodejní ploše 1000m².

Následně povede komunikace z okružní křižovatky mezi středisko Hasičského záchranného sboru a bývalé středisko Jihomoravské energetiky do polí, dostatečně daleko od stávající zástavby rodinných domů. Nová komunikace bude zaústěna do

stávající silnice I/37 v oblasti pod areálem firmy Autoimpex. Tato změna projektu znamená snížení schválené finanční částky pod hranici 100 miliónů korun ze strany ŘSD. Ze strany města musíme zaplatit částku necelých 600 tisíc korun za přepracování projektové dokumentace, protože výše uvedená změna byla vyvolaná městem. O to smutnější je mé konstatování, že někteří zastupitelé již několik měsíců operují blížícími se volbami a soustavně dávají připomínky, které projednávání jenom oddaluje. To nemluvím o nesmyslných variantách super obchvatů z oblasti snů! Osobní odpovědnost za postojem odmítání asi 100 miliónové investice je velmi zarážející. Toto krátkozraké chování ovšem oddaluje nejenom výstavbu tzv. přeložky ulice Kpt. Jaroše, včetně okružní křižovatky, ale i konečně vybudování prvního marketu ve městě a dále velmi důležitou účelovou komunikaci, spojující ulici Chobůtky a ulici Vlkovskou, kde sídlí několik velkých firem, v čele s PBS Velká Bíteš,a.s.

MOST PŘES POTOK BÍTÝŠKA JE HOTOV

Úvodem trochu historie. Stavba mostu byla zahájena v pondělí 29. května 2006. Dodavatelem stavby byla, na základě výběrového řízení, vybrána firma Firesta, a. s., Brno, investorem je Ředitelství silnic a dálnic Praha, správa Jihlava a celkové náklady stavby dosáhly částky 17,5 miliónu korun. Nový most byl dočasně zprovozněn v pondělí 4. září 2006.

Během měsíce září probíhaly práce na svahování, výstavbě nového chodníku a dláždění kamenem dna potoka pod mostem.

Odborníci z oboru dopravního stavitelství se shodli na stanovisku, že tato stavba mostu, s doprovodnými stavebními objekty, se zdařila.

Pohled od Lánic na novou stavbu, na kterou se má napojit, dle investičního záměru ŘSD, okružní křižovatka s přeložkou komunikace ulice Kpt. Jaroše. FOTO: MGR. MIROSLAV BĀŇA

ZASTÁVKY AUTOBUSŮ PLNÍ SVOJI SLUŽBU

V průběhu školních prázdnin byla zahájena výstavba nových zastávek autobusů na ulici Na Valech, v blízkosti základní školy a základní umělecké školy. Součástí těchto zastávek byly i přeložky chodníků s prvky bezbariérovosti a úprava prostoru před školní kuchyní. Výsledkem všech úprav byla i náprava v umístění přechodu pro chodce tak, aby délka přechodu byla co možno nejkratší.

V září provedla specializovaná firma vodorovné značení v celém prostoru zastávek, které má za cíl další zvýšení bezpečnosti provozu.

FOTO: MGR. MIROSLAV BAŇA

MALÁ FOTOREPORTÁŽ STAVÍME „MÁJU“

Chasa a Klub kultury začínají s přípravou hodů daleko dříve, my, Bítešáci, začínáme Hody stavěním máje. A že jsme se všichni snažili ve středu 6. září pomáhat!

1. Takhle zblízka „máju“ moc lidí nevidí.
2. Technika už je na místě – začneme!
3. Je to opravdu napínavé!
4. Sláva! Čí só hode?!
5. A stoj!

Zora Krupičková
FOTO: TAŇA HORKÁ

1.

2.

CO NOVÉHO NA VYSOČINĚ – SRPEN 2006

SRPEN BYL MĚSÍCEM PŘÍPRAV

Máme za sebou i druhý prázdninový měsíc. Z hlediska fungování kraje se však o prázdniny příliš nejednalo. Zdá se totiž, že nás čeká poměrně náročný podzim a bylo nutné se důkladně připravit.

PRVNÍ ETAPA ROZSÁHLEJŠÍCH OPRAV SILNIC MŮŽE ZAČÍT

Protože i denní tisk poměrně obsírně o záměrech kraje v oblasti oprav silnic informoval, jenom velmi stručně opakuji. Již nyní se rozbíhají opravy a během podzimních měsíců bude v našem kraji opraveno asi 300 kilometrů silnic investicí ve výši 300 milionů korun. Je tedy zřejmé, že průměrná cena opravy jednoho kilometru krajských silnic bude asi jeden milion korun. Zkušenější v této oblasti již z této ceny dokáží vyvodit, že se spíše bude jednat o souvislé opravy povrchů nebo jinak řečeno souvislou údržbu.

Z charakteru oprav také plyne, že bychom první etapu měli během podzimu bez větších problémů stihnout. Zároveň je však také jasné, že bez alespoň krátkodobých uzavírek silnic se většina oprav neobejde. Zkusme být tedy jako řidiči trpěliví. Na druhé straně bojujme společně proti nesmyslným dlouhodobým uzavírkám, zbytečným omezením rychlosti a vůbec špatné organizaci oprav. Jsem přesvědčen, že Odbor dopravy a silničního hospodářství (www.kr-vysocina.cz) bude naslouchat připomínkám a prověřovat případná upozornění.

VYJEDNÁVÁNÍ O REGIONÁLNÍM OPERAČNÍM PROGRAMU (ROP) JIHOVÝCHOD VSTOUPÍ DO ZÁVĚREČNÉ FÁZE

Již jsem několikrát psal o tom, že díky poměrně značné nesrozumitelnosti a velkému rozsahu zůstávají vyjednávání o evropských penězích pro kraje na okraji zájmu většiny médií a následně potom logicky i občanů. Proto si dovoluji upozornit, že na podzim tohoto roku svede Česká republika rozhodující „souboj“ o získání a směřování zhruba 100 miliard korun, které by nyní po dobu sedmi let měly každý rok přicházet ze společné evropské pokladny do České republiky.

V rámci tohoto velkého a komplikovaného vyjednávání se kraj Vysočina snaží uspět i se svými návrhy, které by zabezpečily po dobu sedmi let v rámci krajského rozvojového programu roční investice zhruba ve výši necelé jedné miliardy korun zejména do oprav silnic, dopravní obslužnosti, cestovního ruchu a rozvoje vzdělávání na Vysočině. Ostatní důležité oblasti budeme i do budoucna hradit z vlastních zdrojů. Diskuse zejména o využití prostředků do oblasti zdravotní a sociální péče však ještě nejsou ani na úrovni krajů úplně uzavřené.

ZATÍM POČÍTÁME S TÍM, ŽE OD 28. LISTOPADU 2006 BUDOU NAŠE NEMOCNICE FUNGOVAT JAKO NESTÁTNÍ NEZISKOVÁ ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ

Přes moji čilou korespondenci s náměstkem ministra zdravotnictví panem Drymlem, která obsahuje i několik urgencí, jsem dosud neobdržel jedinou odpověď, jediné vyjádření, k našimi odborníky vydefinovaným dvaceti sedmi problé-

mům, které nový zákon o neziskových nemocnicích do našeho zdravotnictví přináší. Ministerstvo zdravotnictví posílá alibistické odpovědi nebo hraje mrtvého brouka. Nezbyvá nám tedy než postupovat samostatně v přípravě na fungování neziskových nemocnic bez existence jediného prováděcího předpisu, vyhlášky nebo alespoň centrální metodiky.

Jsem přesvědčen, že zejména v tak citlivé oblasti jako je zdravotnictví by se mělo postupovat z úrovně státu, tedy Ministerstva zdravotnictví podstatně koncepčněji a promyšleněji.

Miloš Vystrčil
hejtman Vysočiny

VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ

Ve dnech 20. a 21. října 2006 se budou konat volby do zastupitelstev obcí. Volební místnosti budou otevřeny dne 20. října od 14,00 do 22,00 hodin a dne 21. října od 8,00 do 14,00 hodin.

ZÁSADY HLASOVÁNÍ:

Každý volič hlasuje osobně, zastoupení není možné. Volič musí členům okrskové volební komise prokázat svoji totožnost a státní občanství platným občanským průkazem, nebo cestovním pasem. Pokud volič není zapsán v seznamu voličů a prokáže své právo hlasovat ve volebním okrsku, bude okrskovou volební komisí dopsan do výpisu ze seznamu voličů a bude mu umožněno hlasování. Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních důvodů, obecní úřad a v den voleb okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost do přenosné volební schránky.

ZPŮSOB HLASOVÁNÍ:

Volič může volit nejvýše tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce (ve Velké Bíteši se bude volit 21 členů zastupitelstva) má být voleno. Volič může na hlasovacím lístku označit v rámečku před jménem kandidáta křížkem toho kandidáta, pro kterého hlasuje, a to v kterémkoliv ze sloupců, v nichž jsou uvedeni kandidáti jednotlivých volebních stran.

Volič může na hlasovacím lístku označit křížem ve čtverečku v záhlaví sloupce s kandidáty volební strany nejvýše jednu volební stranu. Zároveň může také označit v rámečku před jménem kandidáta křížkem další kandidáty, pro které hlasuje, a to v libovolných samostatných sloupcích, ve kterých jsou uvedeny ostatní volební strany. Takto volí přednostně jednotlivě označené kandidáty, dále tolik kandidátů označené volební strany, kolik činí rozdíl počtu členů zastupitelstva, kteří mají být zvoleni, a označených jednotlivých kandidátů, a to v pořadí, v němž jsou kandidáti označené volební strany uvedeni v jejím sloupci.

Upravený hlasovací lístek vloží volič v prostoru pro úpravu hlasovacích lístků do úřední obálky, kterou vydá voliči okrsková volební komise, a vloží obálku před okrskovou volební komisí do volební schránky, která je umístěna ve volební místnosti.

Eva Doležalová
Správní a sociální odbor

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA

BYLA, JE A BUDE PRO PODNIKATELE

Hospodářská komora je veřejnoprávní organizací, která naplňuje zákonem daný cíl - zastupovat zájmy českých podnikatelů. Svým působením se snaží vytvářet takové podnikatelské prostředí, které přispívá jak k obecnému hospodářskému růstu, tak i k větší spokojenosti všech podnikatelů.

Jednou z hlavních činností HK je zastupování zájmů podnikatelů před všemi státními orgány a poskytování podnikatelského servisu. Mezi tyto služby patří především zprostředkování kontaktů s jinými firmami a to nejen v ČR, ale i ve 130 zemích světa. Dále pak zprostředkování aktuální nabídky a poptávky výrobků a služeb, pořádání seminářů, školení, zahraničních misí, poskytování všech informací potřebných k podnikání v ČR i v zemích EU. HK poskytne správní a celní poradenství, informace o veletrzích a výstavách doma i v zahraničí. Konzultace o zákonech a předpisech, přípravu návrhů smluv apod.

Hospodářská komora podává fundované připomínky k návrhům hospodářských zákonů, sděluje a prosazuje u státní správy názory podnikatelů na různé otázky a pomáhá řešit problémy, které stěžují život podnikatelům.

Velmi důležitou činností je ustanovení Informačního místa pro podnikatele (InMP). Projekt Informační místa pro podnikatele je zařazen do programu „Podpora konkurenceschopnosti průmyslu České republiky“. Do tohoto projektu je na území České republiky zahrnuto přibližně 160 regionálních kanceláří, kde mohou podnikatelé získat potřebné informace pro svoje podnikání.

Kontaktní osoby:

Josef Bárta, Hospodářská komora, tel.: 606 323 205, 566 628 680, email: info@komorazdar.cz
Marie Valentová, sekretariát starosty města Velké Bíteše, tel.: 566 502 522

Hospodářská komora Žďár nad Sázavou

OPĚT NĚCO NAVÍC

VE VESELÉ ŠKOLCE U STADIONU

Nový školní rok se ohlásil i ve Veselé školce U Stadionu. Mnohé se nezměnilo, něco však přece. Vzdělávání našich dětí vychází ze života dětí a z prostředí, ve kterém vyrůstají. Smyslem naší práce je provázet děti prvními roky jejich života mimo rodinu, pomoci jim porozumět sobě i světu kolem, orientovat se v prostředí, které je obklopuje a smysluplně se v něm pohybovat. Zaměřujeme se na to, aby čas, který děti stráví v mateřské škole, nebyl promarněn, abychom ho správně a maximálně využily.

Snažíme se o to, aby přitažlivost školky pro její potencionální „zákazníky“ se stále zvyšovala hodnotou nabízené kvality práce.

Považujeme se za „moderní školku“ v kladném slova smyslu, která nabízí rodičům a jejich dětem (samozřejmě mimo základní vzdělávací program!) i několik doplňujících specificky zaměřených programů – aktivit. Většinu těchto činností zařazujeme do dopoledních a poledních hodin, protože jsme si vědomi toho, že dítě potřebuje být hlavně v klidném zázemí rodiny a děti o tento čas odpolední rozšiřující programovou nabídkou neokrádáme. Navíc většina těchto aktivit je součástí Školního vzdělávacího programu a standardní náplní práce učitelek.

Téměř všechny dílčí specificky zaměřené programy jsou zajišťovány kmenovými pracovníky a slouží pouze pro pestrost vzdělávací nabídky, ne jako náhražka kvalitního vzdělávacího programu.

Vhodnou organizací aktivit a kroužků nejsou omezeny ani děti, které se této nabídky nezúčastní a činnost těchto doplňujících projektů není realizována na úkor kvality standardní vzdělávací práce.

Mimo již standardní nabídku kroužků, kterými je

- speciální logopedická péče
- národopisný soubor Bítešánek
- hra na zobcovou flétnu
- hra na malé harmoničky
- kroužek Šikovných prstíků
- účast v projektu „Medvídek Nivea“

od letošního roku nabízíme dvě nové aktivity. První z nich jsou „**Pohybové hry**“.

Jsmo si vědomy toho, že pohyb je jednou ze základních potřeb předškolního dítěte a tím i důležitým prostředkem dětského objevování světa. Právě pomocí pohybu začíná dítě ovládat nejen sebe, ale i svět kolem.

Druhá se týká nabídky, která nám byla učiněna v závěru loňského školního roku. Naše mateřská škola byla požádána Mgr. Milenou Láskovou o spolupráci na projektu nazvaném „Angličtina pro předškoláky“, který je součástí Národního plánu výuky cizích jazyků, který zastřešuje Ministerstvo školství.

Mgr. Lásková pracuje v Národním ústavu odborného vzdělávání (NÚOV) v Praze, jako pracovník ve výzkumu a vývoji, kde má na starosti cizí jazyky na středních odborných školách a odborných učilištích v České republice.

Střední pedagogické školy začnou v blízké budoucnosti připravovat své studentky – budoucí učitelky MŠ - na práci s angličtinou v mateřských školách. Proto je nezbytné je vybavit požadovanými dovednostmi i pracovními materiály. Aby si děti ve školkách začaly správně a citlivě osvojovat angličtinu (o učení se v tomto věku nedá hovořit), je vhodné pro studentky připravit různé metody a návrhy seznamování s angličtinou pro děti od 3 do 6 let. Kromě textové podoby práce s dětmi Mgr. Lásková doporučila konkrétní aktivity s dětmi nafilmovat. Záběry musejí být autentické, aby bylo zřejmé, že jen citlivým a profesionálním přístupem učitelek MŠ lze děti připravit na pozdější školní výuku cizích jazyků.

Podle slov Mgr. Láskové byla naše mateřská školka požádána o spolupráci jednak proto, že je otevřená a vstřícná novým možnostem obohacení dětí, a navíc prostředí školky je údajně typické a velmi pěkné.

Nahrávky budou použity při školeních pedagogů v celé republice v rámci projektu „Angličtina pro předškoláky“. Pokud se spolupráce v této rovině osvědčí, budeme ji samozřejmě rády dále rozvíjet.

Souběžně s tímto projektem nám byla prostřednictvím ředitele ZŠ Mgr. Koláře učiněna nabídka na zapojení se do programu podpory výuky anglického jazyka „Jazyky bez bariér“. Jedná se o velice zajímavý a sympatický doplňující prvek seznamování našich dětí s cizím jazykem, spočívající ve využití informačních technologií v jazykové výuce. Jednoduchý editor a prohlížeč PC může vhodně doplnit a podpořit roz-

voj některých psychických funkcí u předškolních dětí a současně práci s cizím jazykem nesmírně obohatit.

V současné době tedy opětovně po kratší přestávce rozjíždíme **výuku anglického jazyka**. Máme k tomu všechny předpoklady – lektorku, výukový program a hlavně spolupráci se zajímavými partnery, potažmo vizi toho, že na naši práci bude někdo navazovat a bude pro někoho užitečná.

Jiřina Janíková
ředitelka školy

BABY CLUB

MATEŘSKÁ ŠKOLA, MASARYKOVO NÁMĚSTÍ

Zveme všechny dětičky,
do naší prima školičky.
Přijďte si sem s námi hrát,
povídat i malovat...

Rok se sešel s rokem a já opět srdečně zvu děti od 2-6 let v doprovodu svých rodičů nebo prarodičů do Baby klubu v naší mateřské škole.

Baby club je název pro „hrací odpoledne“, které pořádá mateřská škola na Masarykově náměstí již pátým rokem a je určen pro děti od 2-6 let, které nenavštěvují školku. Děti se zde v doprovodu svých rodičů nebo prarodičů seznámí s prostředím mateřské školy, s učitelkami i s hračkami, vyzkouší malování s barvami, modelují, apod.

Důvodem jeho zřízení bylo to, že školka nemohla z kapacitních důvodů přijmout k docházce všechny děti, především děti maminek na mateřské dovolené, a tak jim byla nabídnuta tato možnost. Činnost Baby klubu byla schválena Radou města v roce 2002.

Jsou v něm určená pravidla především organizační a hygienická. Rodiče jsou s pravidly seznámeni a poučeni především o bezpečnosti. Také přispívají malým poplatkem na neinvestiční náklady (nákup výtvarného materiálu, čisticích prostředků, hračky, hygienické prostředky). Aby byl v této době dodržen pitný režim, nabízíme dětem čaj. O děti a maminky se starají vždy dvě učitelky.

Protože zájem rodičů o Baby club stále trvá a je značný (děti, které sem chodí jsou nejen z Bíteše, ale i z okolních obcí), stal se během let pevnou součástí aktivit naší mateřské školy. V březnu letošního roku jsme pro všechny návštěvníky připravili také tzv. Pohádkový Baby club, na kterém mohli ve třídách potkat vodníky, princeznu, kuchtíka, kočičku s pejskem a ti stateční také Mařenku s Ježibabou. Podobný plánujeme i v letošním roce.

Termíny Baby clubů: 17. října, 14. listopadu a 19. prosince 2006

Začátek: od 15 - 17 hodin

Co s sebou: rodiče i děti přezůvky

Těšíme se na setkání s vámi.

Za kolektiv mateřské školy Masarykovo náměstí
Jana Fellingingerová

Pohádkový Baby club.

FOTO: ARCHIV MŠ

NOVÉ BÍTEŠSKÉ VARHANY

Většina z Vás, čtenářů Zpravodaje, znala předchozí varhany z pravidelného nebo nahodilého poslechu. Jedním slovem dosluhovaly a octly se v poslední etapě své existence, potvrzené jedním z největších odborníků na varhany v Jihomoravském kraji a zároveň předsedou organologické komise Univ. Prof. Jiřím Sehnalem CSc. Cituji: „Podívejme se krátce na dějiny varhan ve Velké Bíteši. První dochovaná zpráva o varhanách ve Velké Bíteši pochází až z doby po třicetileté válce, ačkoliv je možné, že již před tím tu kostel měl nějaký positiv nebo regál.

Roku 1655 požádala městská rada Velké Bíteše varhanáře Pavla Crucigera z Třebíče, aby jim do kostela postavil positiv, což byly malé varhany o 5 – 6 rejstřících bez pedálu. Cruciger však se pro nemoc omluvil a doporučil místo sebe Jiřího Lynara, rovněž z Třebíče. Je velmi pravděpodobné, že v 18. století byl Lynarův positiv nahrazen jednomanuálovými varhanami s pedálem od neznámého varhanáře, snad z Brna. Bohužel, archivní doklady z té doby se nedochovaly. Z jednání s varhanářem Karlem Josefem Trnkou z Chrástu z roku 1836 víme, že jejich hlavní rejstřík Princípál měřil jen čtyři stopy, což Bítešští považovali v té době za nedostatek.

Tyto varhany pak stály až do roku 1854, kdy byly nahrazeny novými, od tehdy úspěšného varhanáře Františka Svítla z Nového Města na Moravě. Svítlovy varhany stály také ve Velkém Meziříčí, Tišnově, Domášově, Malhostovicích, Lelekovicích, Lipůvce, ve Žďárce a od roku 1862 dokonce u Sv. Jakuba v Brně. Velkobítešské varhany měly na dvou manuálech (klaviaturách) a pedálu celkem 18 rejstříků a stály 1 150 zlatých, což by dnes odpovídalo nejméně 1 300 000 Kč. Jejich skříň se naštěstí dochovala a je pro svou uměleckou hodnotu památkově chráněna.“

Pro podrobné zvážení všech okolností, zvláště z hlediska spolehlivé hrací funkce, liturgického i koncertního využití varhan i finančních možností farnosti, doporučila

diecézní organologická komise stavbu zcela nových varhan do stávající historicky památné skříně.

Jde o varhany o dvou manuálech a pedálu s celkovým počtem 19 rejstříků. V hlavním stroji (současná velká skříň) je 10 hlasů, v pozitivu (malá skříň v zábradlí) je 5 hlasů a v pedálu (za hlavním strojem) 4 hlasy. Varhany mají zásuvkové vzdušnice s mechanickou hrací trakturou. Varhany mají také patřičné spojky a moderní rozsahy manuálů i pedálů. Tlak vzduchu je nižší, což přispívá k ušlechtilosti jejich tónu.

Někoho snad překvapí, že nové varhany mají méně rejstříků než staré. Je však třeba si uvědomit, že kvalitu varhan nedělá jejich velikost, ale správná dispozice (sestava jednotlivých rejstříků, respektující akustické zákonitosti) a dobrá intonace (síla a zabarvení tónu jednotlivých rejstříků). Z hlediska síly je počet 19 znějících hlasů pro daný prostor plně vyhovující.

V květnu 2002 jsme obdrželi seznam navržených varhanářů, následně proběhlo výběrové řízení a příprava smlouvy. V dubnu 2003 stanovila organolog. komise návrh dispozice varhan, který byl letos realizován.

Jistě Vás zajímá, jak se v tak krátké době podařilo opatřit tolik finančních prostředků k zaplacení varhan /1 663 000 Kč/. Z této částky na restaurování varhaní skříně /163 000 Kč/, přispěl KÚ 30% a MÚ 20%.

Prvním dobrým počinem s optimistickou vizí budoucích nových varhan byli manželé Kaplovi. V rámci pracovní návštěvy městského muzea u paní Smutné navštívili nedělní bohoslužbu a po seznámení se stavem varhan nabídli koncert, jehož výtěžek bude věnován na stavbu nových varhan. Tak vznikla první částka v prosinci 2001 v hodnotě téměř 8 000 Kč, v létě 2003 jsme přidali 148 075 Kč, určených původně na novou fasádu fary.

S ekonomickou a pastorační radou jsme se obrátili na širokou veřejnost, instituce, firmy, podnikatele, živnostníky. Každou 3. neděli byla v kostele sbírka na tento účel. Veřejná sbírka po městě a přífařených obcích činila 229 501 Kč. Po 3 roky jsme pořádali pravidelně koncerty, jejichž interpreti vystupovali zdarma. Kromě toho pravidelně přispívali jednotliví dárci osobně nebo prostřednictvím pokladny, označené tímto účelem. Všechny dary z ní od 50 Kč jsem zveřejňoval v ohláškách. Oslovili jsme dopisem rodáky, žijící v ČR i v zahraničí, i čtenáře Katolického týdeníku. Nové varhany vedle věřících podporovali i mnozí lidé, kteří z Bíteše nepocházejí, ale různými cestami se dověděli o naší sbírce. A někteří nemalou částkou přispěli. Za všechny uvedu jednu rodinu z Beskyd, u nichž jsme byli ubytováni s mládeží na zimní rekreaci. Také děti mnohdy darovaly něco ze svých úspor, nebo ministranti se zřekli nároku na odměnu za služby při pohřbech nebo svatbách, přispívali také studenti.

Touto cestou upřímně děkuji všem, kteří jste pravidelně přispívali v rámci nedělních sbírek, osobně a nechtěli jste být jmenováni. Vaším postojem a štědrostí jsem byl nejednou povzbuzen. Jsme také vděční za dary z První brněnské strojírny, a dalších firem ve městě i v okolí. Stavba varhan probíhala v červenci a v srpnu letošního roku. Ubytování varhanářů bezplatně poskytl Jiří Rauš, kterému také touto cestou děkuji.

Stavbu nových varhan provedl mistr varhanář Bohumil Žloutek se synem Bohumilem ze Zásady u Jablonce nad Nisou. O jejich zručnosti svědčí řada krásných nástrojů v okolí, například v Bystrici nad Perštejnem, Křoví, Křenovicích a ve starobylé bazilice kláštera Porta coeli v Předklášteří u Tišnova a na dalších 16 místech naší vlasti.

Varhany byly předány 29.8.2006, kolaudace proběhla v září. Termín svěcení bude upřesněn v ohláškách. Všechny Vás srdečně zvu. Přijďte si poslechnout nádherný zvuk tohoto barokovského nástroje v rámci bohoslužeb nebo na některý z připravovaných koncertů.

Otec Bohumil

HODY TAK TROCHU JINAK...

Každý má jasnou představu, co hody obnáší: ve středu se mrknout, jak vysoká mája letos bude, zkontrolovat kvalitu vína v otevřených sklípčích, o víkendu se podívat na Podhorácký festival, tradiční hodový program a všemožné výstavy, obejít stánky, vyzkoušet atrakce, a takto za neustálého ochutnávání dobrého jídla i pití vydržet do další středy, kdy mája bude skácena k zemi...

Pro někoho ale hody začínají již v červnu. Tehdy začínáme s jejich přípravou: sestavujeme základní program, objednáváme kapely, soubory, vznikají návrhy hodových plakátů. Oslovujeme hlavní sponzory, kterými se letos staly tyto firmy - Hotel Pod Zámkem, Starobrnno, PROLOG, Auto Dobrovolný, Outulný, Ebster, Falco Computer a První brněnská strojírna Velká Bíteš, mediálními partnery hodů pak byly Deník Vysočina, Jihlavské listy, Rádio Vysočina a Rádio Proglas.

Po dojednání těchto zásadních věcí přicházejí prázdniny. V Kulturním domě se k nácvikům poprvé schází bítešská chasa a společně přemlouváme hlavní hodové účinkující: rychtáře a rychtářku, písaře, konšele, hodové policajty, cikány i ostatní... Začínáme zajišťovat i všechny ostatní, bez nichž by hody nemohly proběhnout - zvukaře, kameramany, fotografy, ostrahu, brigádníky, pokladníky, jeřábníky, lesníky, objednáváme koně, bryčky, hodové transparenty, kostýmy, ...

Nelze hodovat bez hodové tomboly, a proto jsou oslovováni místní podnikatelé s prosbou o finanční příspěvek či hmotný dar, abychom se pak v neděli mohli radovat z některé z téměř 300 výher.

Začátkem srpna rozjíždíme mediální kampaň - kromě pomoci hlavních partnerů se o program hodů můžete dočíst či doslechnout ve Zpravodaji, Exitu, Velkomeziříčsku, Lidových novinách, Deníku Vysočina, Horáckých novinách, Kiss rádiu Morava a rádiu Vysočina. Distribuujeme 6000 kusů hodových pozvánek, 2000 hodových plakátů, plakáty na diskotéku, hodové sklípky a výstavu na Klubu kultury. Naše mobilní jednotka objíždí první kolo výlepu plakátů, které do začátku hodů ještě několikrát zopakuje.

Začíná další etapa příprav, jedna z nejdůležitějších: objednáváme víno a burčák, navázíme zásoby občerstvení a alkoholu společně s dalším zázemím tak, abychom se mohli společně potkat každý den ve sklípku na Pětce, na diskotéce v Kulturním domě či u některého z našich stánků.

Na folklórním festivalu účinkuje celkem 10 tanečních souborů, což společně s 15 nejrůznějšími kapelami, hrajícími v průběhu celých hodů, skupinou historického šermu a bítešskou chasou čítá kolem 650 účinkujících... a stejný počet řízků se salátem v bítešských restauracích.

Kromě všech výše jmenovaných pak patří náš dík neodmyslitelně také Městu Velká Bíteš, Technickým službám, s.r.o., městskému muzeu a muzejnímu spolku, mistrům PBS p. Janíčkoví, p. Markovi, p. Smejkalovi, p. Menclerovi, učňům SOU Jana Tírye, chase a všem, kdo se podíleli na zdárném průběhu hodů.

V době, kdy píší tento článek, již domlouváme termín hodů příštích, včetně jejich hlavních účinkujících tak, abychom si je mohli za rok opět společně užít.

Zdeňka Špičková
vedoucí Klubu kultury

JAK TO VIDĚL RYCHTÁŘ A RYCHTÁŘKA?

Dlouho jsme přemýšleli, jak tento krátký článek o našem pohledu na právě skončené Hody začít. Nakonec jsme se rozhodli, že na hluboké úvahy nejsme ti povolání, a tak nabízíme subjektivní pohled na nejbližší věci kolem nás.

Počasí: tak to nás strašilo už 14 dnů před hodama a předpovědi jsme sledovali pečlivěji než před rodinnou dovolenou. Nic nedokáže zkazit hodovou pohodu víc než déšť. Nakonec to vyšlo na 100%. Nádherné babí léto se svým odpoledním sluníčkem prozářilo celý program.

Chasa: Tak tady bychom asi museli otevřít slovník a opsat všechna synonyma ke slovům, výborný, příjemný, veselý. Prostě prima parta mladých lidí, která nás tak vtáhla mezi sebe a my jsme na těch pár týdnů omládlí o 15-20 let. Navíc dokázali, že je v nich i spousta zodpovědnosti a přípravě hodů věnovali opravdu hodně času i práce. Děkujeme.

Konšelé a písař: Lidé, na které jsme vsázeli, a kteří nás neklamali, ba co víc, dokázali ještě příjemně překvapit a pobavit. Myslím, že při výběru jsme nemohli zvolit lépe.

Hodová pohoda a nálada: Myslím, že ta v ulicích Bíteše byla opravdu veselá a sváteční a u nás kolísala v závislosti na tom, jak se blížil den D a hodina H. Nervozita, která na nás na oba padla v neděli před obědem zmizela v okamžiku, kdy došel průvod a my jsme věděli, že v tom nebudeme sami a kdyby bylo nejhůř, bude kolem nás dost lidí, o které bychom se mohli opřít. Pak už nám nic nebránilo opravdu se věnovat hodovému veselí.

A na závěr ještě odpověď na otázku v nadpisu. Jak to vlastně viděl rychtář s rychtářkou? Byl to příjemně strávený čas ve společnosti skvělých lidí.

Rychtář a rychtářka
Jiří a Eva Blahovi

Spokojenost rychtářského páru 2006.

FOTO: JIŘÍ ZACHA

NA PĚTCE HRÁL TATA BAND

Ani den po postavení máje, ve čtvrtek 7. září, nezůstalo nádvoří Pětky opuštěné. Zahrátl přijela novoměstská dixielandová skupina, vedená Josefem Kučerou. Ten má k Velké Bíteši už dávný vztah, hrával kdysi s kapelou Aleše Tepery. Však se s mnohými hudebníky, kteří si přišli poslechnout muziku „své krevní skupiny“, bouřlivě vítal.

Skupina má šest členů. Kromě Josefa Kučery - otce - hrají na kontrabas a bicí jeho synové Josef a Petr, na trubku hraje Jiří Kvíčala, banjo a zpěv obstarává Dana Švédová. Představení trombonisty jsem si nechala naposled, je to totiž Bítešák, muzikant na slovo vzatý a také „odchovanec“ Aleše Tepery, František Burian. Neváhá někdy i několikrát týdně dojíždět do Nového Města na zkoušky a je na něm vidět, že toho nelituje. Nelitovali ani posluchači, když hrál sóla na trombon, zpíval, i historku povyprávěl. Dokonce jsme slyšeli v jeho podání i Trojanova Žabáka.

Tak jako kdysi Tepera si Josef Kučera aranžuje skladby sám. Dixieland dovede rozproudit krev. Při poslechu nezůstala jediná špička boty v klidu, podvědomě si Źukala do rytmu a když to později nestačilo, i do tance.

Spokojenost ctitelů této hudby nakonec dovršila Hanka Sedláková, která také zpívala v Teperově orchestru a nechala se přemluvit k jedné písni. Černou Besii zazpívala tak, že by mohla klidně pokračovat ve zpívání tam, kde před nějakou tou desítkou let přestala. Ovšem, takovou kapelu v Bíteši teď nemáme. Proto si pozveme zase někdy Kučerův Tata band znovu a generace, pro kterou je dixie vzpomínkou na mládí i klasikou, určitě zase přijde.

Text i foto Zora Krupičková

Tata Band (vpravo František Burian).

Kapelník Josef Kučera.

VIDEOPŘEHLÍDKA

V úterý dne 31. října 2006 v 18 hodin se uskuteční v městském muzeu video-přehlídka dokumentární tvorby s místní tematikou - např. návštěva z italského družebního města Torrevecchia Pia ve Velké Bíteši, několik obrázků z letošního folklorního festivalového odpoledne, část záznamu z obchůzky královniček v Jestřabí aj. Konkrétní program bude uveden na plakátech a internetu www.vbites.cz/muzeum.

Silva Smutná

SLAVNOST V OSLAVICI

BÍTEŠAN PŘI ŽEHNÁNÍ NOVÉ KAPLE

Na svatou Annu se v Oslavici u Velkého Meziříčí vždycky konala pouť. Mše svatá bývala před zvoničkou. Když do nás svítilo slunce, dalo se to vydržet. Když přšelo, bylo to horší. Proto se asi před deseti lety začalo uvažovat o stavbě kaple. Uspořádalo se několik sbírek, ale pak vše jakoby usnulo. Mezitím se zavedly mše svaté i na jaře kolem svátku sv. Jiří, protože tento světec byl vyobrazen na staré obecní pečeti. Tyto jarní mše většinou probíhaly v kulturním domě.

Před dvěma roky za mnou přišla paní Anežka Pánková a zeptala se mne, jestli bych souhlasil s tím, aby postavila novou kapli. Pochopil jsem, že na takovou nabídku se nedá říci ne. Proto jsem odpověděl jednoslovně: „*Ano.*“ Zeptal jsem se jí, komu kapli zasvětíme: „*Svaté Anně nebo svatému Jiří?*“ Na to ona bez rozmyšlení odpověděla: „*A co takhle Božímu milosrdenství?*“ Na tuto nabídku se dalo opět pouze přikývnout. Nejenom proto, že všichni Boží milosrdenství potřebujeme, ale i proto, že Jan Pavel II. vyhlásil za svatou šířitelku úcty k Božímu milosrdenství svou rodačku, sestru Faustýnu Kowalskou. Bylo to v roce 2000. A tím byla stanovena linie dalšího století.

Pak už to šlo, díky Bohu, rychle. Úmysl postavit kapli schválil brněnský biskup. Pozemek nám darovala obec za symbolickou cenu s podmínkou, že když tam kaple nebude stát do pěti let, musíme jí jej za stejnou cenu prodat zpět. Plány udělala arch. Eva Šimečková. Když je na městském úřadě schválili a vydali stavební povolení, byl

Závěrečné slovo paní Anežky Pánkové.

FOTO: MARIE DRÁPELOVÁ

Při bohoslužbě před kaplí. Zleva: Jarmila Hájková a Eva Fraňková. FOTO: SILVA SMUTNÁ

pozemek při loňské pouti ke sv. Anně požehnán a za tři dny po tom se poprvé koplo do země. Díky schopnostem paní Pánkové a obětavosti oslavických farníků byla hrubá stavba do zimy hotová.

Na jaře pracovní i finanční nasazení všech vyvrcholilo, práce se dokončily, a tak jsem při letošní pouti ke sv. Anně kapli požehnal. Každý účastník dostal stužku v barvách Božího milosrdenství – růžovou a bílou. Celkem se jich rozdalo 1300.

Církevní slavnost doprovodil národopisný soubor Bítešan a jeho houslová muzika. Když se lidé scházeli, hráli jim a zpívali lidové písně z Horácka a Podhorácka. V průvodu ke kapli pak zpívali písně zaměřené více nábožensky, takže u novostavby jsme byli všichni slavnostně naladěni na žehnání. Po mši svaté lidé zůstávali, aby shlédli jejich další folklorní program s lidovými písněmi a tanci. Po společném obědě byla v kapli ještě pobožnost a po ní závěrečné vystoupení folklorního souboru. Celkově zaznělo asi sedmdesát písní, které byly citlivě uspořádané vzhledem k obřadům a všechny byly z našeho kraje. Zajímavé bylo, že když Bítešan začal zpívat tu předposlední, začalo poprchávat. Poslední byla v dešti, ale stihlo se všechno.

Díky vám, Bítešané. Díky vám, Oslaviáci. Díky Bohu za vás!

Jan Peňáz, děkan
Velké Meziříčí

NÁRODOPISNÝ SOUBOR BÍTEŠAN

OHLÉDNUTÍ ZA SOUČASNOU A NEDÁVNOU ČINNOSTÍ

Pod názvem „Národopisný soubor Bítešan“ je volně sdruženo několik skupin obyvatel města Velké Bíteše i příznivců z blízkého okolí, kteří mají rádi lidovou hudbu, zpěv a tanec. Soubor byl založen před čtyřmi desetiletími, původně jako dětská skupina. Nyní je jeho věkové složení mnohem širší, jsou v něm zastoupeny všechny generace. Věnují se tancům, písním, lidové slovesnosti, zvykům a obyčejům z Podhorácka a Horácka. Skupiny straších dětí, mládeže a dospělých nacházejí zázemí v Muzejním spolku Velkobítešska. Úzce spolupracují s houslovou muzikou a pěveckým sborem souboru. Skupina mladších dětí Bítešanu působí při místní základní škole jako folklorní kroužek. Také v obou městských mateřských školách jsou folklorní skupiny dětí - jmenují se Bítešánek (který letos dovršuje dvacetiny) a Sluníčko (založené před pěti lety). Počet členů Bítešanu je proměnlivý, a to především v dětských složkách. Začátkem každého školního roku se ve školách obnovuje činnost kroužků a přihlašují se noví zájemci. V současné době se v našem městě lidové hudbě, zpěvu a tanci ve svém volném čase věnuje asi 150 lidí.

V loňském roce si národopisný soubor Bítešan připomenul 40. výročí svého založení. Členové souboru to oslavili písničkou a tancem. Příležitostí k tomu měli dostatek, jak doma a v podhoráckém okolí, tak v sousedních regionech, dokonce i dvakrát v zahraničí. Městské muzeum uspořádalo výstavu, věnovanou rozvoji národopisu ve Velké Bíteši. Výstava probíhala po celou loňskou návštěvnickou sezónu. Základní část byla zachována a následně včleněna do současné vlastivědné expozice muzea.

Zleva: V. Valoušková a F. Blaha, za nimi K. a M. Blažkovi, vpravo L. Poduška a I. Valoušková, za nimi T. Caha a J. Švagriková. V popředí zleva hejtman kraje Miloš Vystrčil a dále italští hosté.

Skupina dospělých na pouti v Ketkovicích - zahrada hostince u Moselských.

Činnost souboru je bohatá. Mimo samostatná vystoupení jednotlivých skupin při různých kulturně společenských příležitostech je pravidelně pořádáno několik větších společných akcí. Většinu z nich organizačně zajišťuje Klub kultury města Velké Bíteše ve spolupráci s Muzejním spolkem Velkobítešska a samozřejmě u některých je nezbytná pomoc zdejších škol. Na jaře probíhá na nádvoří městského muzea přehlídka místních dětských folklorních skupin „Mladé Bítešsko“. Na konci listopadu je možno shlédnout všechny krojované Bítešany v celovečerním scénickém pořadu „Na bítešském jarmarku“, který se koná v kulturním domě. Pokračuje lidovou veselí, kdy k tanci a poslechu hraje bítešská dechová kapela a houslová muzika Bítešanu. Plesovou sezónu v našem městě již pět roků obohacují krojované „Sousedské bály“. Program těch, které připadly na ostatkový termín, měl masopustní ráz. Do pořadu folklorního festivalu „Setkání na Podhoráčku“, který probíhá na náměstí v čase tradičních bítešských hodů, přispívá Bítešan jak předvedením různých sestav tradičních lidových tanců našeho regionu, tak tématicky zaměřenými pásmy. Letniční obřad dívek „Královničky“, kdysi na Velkobítešsku dosti rozšířený, oživily dívky z Bítešanu v přirozeném vesnickém prostředí. Již po několik roků se vydávají na obchůzku do nedalekého Jestřabí. Svatodušní odpoledne tam pokračuje taneční veselí při houslové muzice Bítešanu i harmonikáři ze sousední Jasenice.

Národopisný soubor Bítešan reprezentoval svoje město a tradiční kulturu svého regionu při některých oficiálních slavnostních příležitostech. Například v pořadu zahájení kulturně historického projektu „Vivat muzica“ v roce 2002, kdy na nádvoří městského muzea byli shromážděni mimo jiné významní hosté z několika cizích

Pod lipami u kostela sv. Petra a Pavla v Jinošově i v květnu 2006. Na snímku Tomáš Caha s Ivetou Valouškovou.

zemí. Dále bývá zapojen do kulturních aktivit v rámci družebních vztahů Velké Bíteše se slovenským městem Hanušovce nad Toplou. Vloni dospělá složka Bítešanu včetně skupiny mladších dívek vystoupila v hlavním programu oslav 725 roků Hanušovic. Letos přijala pozvání na Slovensko skupina starších dětí a dne 31. srpna vystoupila v mezinárodním folklorním pořadu šestnáctého ročníku „Hanušovského jarmoku“. O dva měsíce dříve, konkrétně v neděli dne 9. července, naše krojovaná mládež předvedla výběr z lidových tanců z Podhorácka v pořadu ceremoniálu uzavření partnerství Velké Bíteše s italským městem Torrevecchia Pia, který se konal opět na nádvoří městského muzea.

Dospělá složka souboru nebo starší mládež účinkovala v řadě různých folklorních festivalů a národopisných slavností. Nejvzdálenějším a nejvýznamnějším byl mezinárodní festival „Smotra folkloru“ v chorvatském Záhřebu (červen 2005). Potom již zmiňované Hanušovce na Slovensku. Na Horácku vystupoval v Novém Městě na Moravě v kulturním pořadu k výročí města nazvaném „Nova Civitas“ (červen 2005). Dále ve Žďáře nad Sázavou na Národních krojovaných bálech FOS (únor 2003 a únor 2004). Na Brněnsku to bylo „Setkání s folklorem v Komíně“ (listopad 2003 a 2004), „Líšeňské slavnosti“ (květen 2004), „Svatodušní slavnosti“ v Troubsku (červen 2006). Na Drahanské Vysočině soubor vystupoval v pořadu „Kořeneckých slavností“ v Kořenci (červen 2005) a na „Husích slavnostech“ v Boskovicích (říjen 2005). V srpnu 2004 Bítešané přijali pozvání do Hlinska v Čechách a hrnčířským pásmem přispěli do pořadu „Adámkových slavností“.

Oblíbená posezení při houslové muzice Bítešanu s vedoucím Milanem Vlčkem v mázhausu „Na staré poště“ ve středu po stavění a v následnou středu po kácení hodové máje.

Těžiště folklorního dění je pro členy souboru samozřejmě v našem podhorácském regionu. Bítešské královničky mimo každoroční svatodušní obchůzku v Ještěbce se předvedly také v Chaloupkách na Třebíčsku (duben 2005). Na krojovaných Havelských hodech v Březníku byla starší mládež i s muzikou v letech 2004 a 2005. Letos vystoupil Bítešan také ve folklorním pořadu na zahradě u Mohelských v Ketkovicích v čase tamní Cyrilometodějské poutě. Náš soubor přijal pozvání na několik slavností v okolí Bíteše, pořádaných při příležitosti požehnání nových obecních symbolů: Jasenice (srpen 2003), Hluboké (červenec 2005), Jinošov (květen 2006), Nové Sady (srpen 2006). V Oslavici u Velkého Meziříčí zpěvem a posléze i tancem přispěl do programu celodenní slavnosti požehnání nově postavené kaple.

Během uplynulých roků se podařilo pořídit nové kroje téměř pro všechny členy souboru, a to za podpory různých dárců, města Velké Bíteše a samozřejmě že mnozí mají kroje svoje vlastní. Upravené a v rodinách pečlivě ošetřované kroje dotvářejí působivý dojem při všech pěveckých, tanečních, scénických i volných vystoupeních Bítešanu.

Všechny aktivity Bítešanu samozřejmě nemohly být zmíněny, protože činnost souboru je příliš rozsáhlá. Nelze je vše vyjmenovat, aniž by nebyl překročen vyhrazený prostor v tomto časopise. Také nebyla podrobněji rozvedena záslužná činnost skupiny mladších dětí Bítešanu a předškoláků, ze kterých se získávají noví členové do skupiny starších. Ta si zaslouží samostatný článek.

Text i foto Silva Smutná
Muzejní spolek Velkobíteška

BHP X. X. X. SEZÓNU ZAHÁJÍ SVĚTOVĚ WIHANOVO KVARTETO NA PRVNÍM KONCERTU

Určitě jste přečetli správně nadpis – Bítešský hudební půlkruh desátého října desátou sezónu zahájí světově.

Wihanovo kvarteto, nesoucí jméno zakladatele Českého kvarteta, odborníci řadí ke světové špičce smyčcových kvartet. Soubor vznikl na AMU v Praze ve třídě profesora Antonína Kohouta – violoncellisty Smetanova kvarteta. Po ukončení školy a základní vojenské službě v AUSu se vydali na zkušenou do světa: Mnichov – postgraduální studia, druhé místo na soutěži v Trapani na Sicílii a bezkonkurenční vítězství na mezinárodní soutěži smyčcových kvartet v Londýně, kde získali i Cenu publika. Natočili dva dokumentární filmy, teleinterview a dva exkluzivní koncerty v Middle Temple Hall a Conway Hall. Pozvání do Vídně, Singapuru, turné po Anglii, Itálii, vystoupení pro španělskou královnu na originální kvartet Stradivariho nástrojů – vše provázené natáčením pro rozhlas. Jako vítěze soutěže je pro celý svět zaštiťovala řadu let zavedená a věhlasná Angloswiss Agency. Závratná kariéra – jenže po roce tato věhlasná agentura zkrachovala a soubor zůstal bez zázemí. Postupně se však houževnatým mladým umělcům podařilo přes výchovné koncerty na školách a univerzitách najít vynikající manažerku Maureen Phillips, která je po deseti letech vrátila tam, kde byli po vítězství v londýnské soutěži. Dnes patří v Anglii k nejznámějším a nejvytíženějším souborům, které účinkují na nejprestižnějších koncertech, jako jsou přímé přenosy BBC z Wigmore Hall, kde mají „vždy vyprodáno a často lidé i stojí“ (informace z rozhovoru pro Hudební rozhledy – představte si: v Anglii lidé STOJÍ!).

K pravidelným aktivitám souboru patří nahrávání. Dosud natočili 27 CD, což je samo o sobě úctyhodné, ale světové prvenství mají v tom, že natočili kompletní kvartetní dílo Beethovenovo (10 CD). To nedokázal Hagen kvartet ani Amadeus kvartet. Ročně absolvuje soubor asi 80 koncertů, studuje nový repertoár, třikrát ročně vyučuje na interpretačních kurzech v Anglii.

V samotných základech otrásla existenci souboru tragická nehoda. Primárius Leoš Čepický havaroval pře dvěma lety na kole při projíždce se synem. První prognóza – dva dny života. Dvojité krvácení do mozku, dvě operace při horečce 41°C, šestnáct dní agonie. Teprve poté se vrátil do života – čímž takřka umožnil svým kolegům dosáhnout sedmého nebe. Po dvou měsících znovu začal cvičit, zpočátku těžce, ale pak už to šlo rychle.

Wihanovo kvarteto má za sebou už dvacet let společné velmi úspěšné práce. Stálo je to pro laika nepředstavitelné množství odcvičených hodin a nesmírnou vůli překonat všechny překážky na cestě k vrcholu. V současné době patří ke světové kvartetní špičce. Hráli v nejvýznamnějších koncertních sálech světa, včetně japonské Suntory Hall, amsterdamské Concertgebouw, pařížské Opera de Bastille či americké Lincoln Center, nyní tedy i v bítešském Kulturním domě.

Využijte příležitost v úterý 10. října 2006 v 19 hodin ve velkém sále bítešského kulturního domu. Budete odměněni uměním nejvyšší kvality – máte to přeci jen blíž než do Lincoln Center či Suntory Hall.

Tomáš Mašek

ČECHOMOR

ZAHRÁL PRO DĚTI MODRÝCH DNŮ

Dne 26. srpna 2006 se konal speciální koncert pro děti z Vysočiny v areálu Dětské psychiatrické léčebny Velká Bíteš. Přinášíme vám článek a několik dokumentujících fotografií z koncertu, konaného ve Velké Bíteši, který byl věnován zejména dětem se sociálním handicapem z Vysočiny. Z tohoto sobotního podvečera si děti odnesly jeden z nejhezčích zážitků ze všech několika desítek akcí, které Modré dny právě pro ně během své dosavadní čtyřleté činnosti připravili... Skvělý akustický koncert, bezvadná atmosféra a spousta spokojených dětí.

Tak by se ve stručnosti dala charakterizovat sobota 26. srpna 2006, která byla něčím naprosto výjimečná. Už asi tušíte, čím... Děti z dětských domovů a psychiatrické léčebny měly možnost strávit celý podvečer v areálu Dětské psychiatrické léčebny ve Velké Bíteši s naprosto jedinečnou hudební skupinou - ČECHOMOR! Právě zde se totiž konal raritní, téměř dvouhodinový koncert, který nenechal nikoho z přítomných na pochybách, že se setkali s českou hudební špičkou.

Šlo o výjimečné setkání dětí z dětských domovů z kraje Vysočina i malých pacientů z psychiatrické léčebny s významnými českými hudebními umělci - muzikanty - ze skupiny ČECHOMOR, jež se na naší hudební scéně pohybují od roku 1988 pod názvem Českomoravská hudební společnost (později Čechomor), mají na svém kontě deset alb a vlastní i tři hudební ocenění Anděl a spolupráci s takovými jmény jako jsou Lenka Dusilová, Jarek Nohavica nebo David Koller...

Než se koncertní podvečer ve Velké Bíteši naplno rozběhl, ze všeho nejdříve přítomné děti přivítal patron projektu Děti Modrých dnů, Ondřej Brzobohatý, který nejen že koncert krátce uvedl, ale přidal také několik slov o činnosti Modrých dnů a významu Modrých dnů EXTRA. A pak teprve všechno začalo. Po obrovském aplauzu, při kterém nutně muselo pár dětí ohluchnout, se téměř mysticky objevili jednotliví členové Čechomoru, kteří s plným nasazením rozezněli zcela zaplněnou

Ondřej Brzobohatý – patron projektu Děti Modrých dnů. FOTO: RAFAL NOWAKOWSKI

Děti byly pozornými posluchači.

FOTO: RAFAL NOWAKOWSKI

místnost léčebny s více než stovkou netrpělivých malých posluchačů. Bylo to doslova super!

Čechomor hrál, děti s očima navrch hlavy se nejprve nesměle, a po chvíli už odvážněji přidávaly jak zpěvem, tak tleskáním, a paní vychovatelky se do tempa písni vláčně pohupovaly... „Mám návrh. Znáte Ej padá, padá rosenka?“ nahodil jeden z lídrů Čechomoru Karel Holas. „Jo, to jo“, ozvalo se spontánně ze zšeřelé místnosti a děti pátraly v paměti po slovech lidové písničky. „My to máme doma na kazetě“, prohlásila černovlasá dívka. „Tak jedeme“, rozezvučeli hudebníci své nástroje a děti se k nim hned připojily. No prostě atmosféra SUPER!

Po více než hodině, za obřího potlesku a povyku všech malých posluchačů, Čechomor na chvíli opustil místnost. A pak přišlo to nejvíce očekávané. Děti totiž dostaly (Modrými dny slibovanou) jedinečnou příležitost aktivně si spolu se skupinou Čechomor zahrát na různé nástroje jako jsou bubínky, šterchátka, zvonečky i tamburínky. Po krátké rozehřívací desetiminutovce s bubeníkem a perkusistou kapely Čechomor - Romanem Lomtadze, stali se znenadání malí hudebníci významnými a důležitými spolutvůrci intenzivních, nejen hudebních zážitků sobotního večera. Čechomor se rychle vrátil, aby se několik dalších koncertních minut odehrávalo za hudebně i hlasitostně významného doprovodu početného dětského ansamblu. Přidal se i Ondřej Brzobohatý na buben Djembe a raritní koncert Čechomoru skvěle vygradoval. Děti se mohly v přítomnosti ostatních prosadit a vyjádřit tak sebe sama pomocí hudebního projevu mezi desítkami ostatních hrajících dětí. Všichni si celý večer velmi užívali, a to až do té míry, že ani nechtěli koncert ukončit. Ale nakonec přece jen malí návštěvníci tohoto koncertu všechny umělce nechali odejít do zákulisí za doprovodu velikého potlesku, jako upřímného poděkování všech spokojených dětských dušiček... No a to by nebyl koncert jak má být, kdyby se

nekonala také velká autogramiáda. Každý obdržel jako upomínku i jako potvrzení, že si zahrál se samotnými umělci z Čechomoru, velký plakát Modrých dnů EXTRA s vlastnoručnými podpisy od celé kapely i Ondřeje Brzobohatého. Děti, které byly přítomny na bítešském koncertu v léčebně, se podle sdělení managementu kapely objeví také v dokumentu České televize, jež natáčela o Čechomoru, ale také o jejich koncertním turné dokument. Kapela totiž dorazila na Vysočinu ve svém vlaku pojmenovaném „Čechomor“, ve kterém objížděla nádraží několika měst po celé ČR v rámci svého koncertního „Krušovice Vlak tour 2006“. Dokument bude sledovat nejen jízdu vlakem a jednotlivé koncerty skupiny, ale také volný program kapely, zahrnující návštěvy přírodních a kulturních zajímavostí jednotlivých krajů, a také skvělý koncert pro DĚTI MODRÝCH DNŮ.

Cílem výjimečného projektu Děti Modrých dnů EXTRA je umožnit zejména sociálně znevýhodněným dětem a jejich vychovatelům okusit nevšední zážitky za pomoci světově uznávaných kapacit, které jim díky výjimečným zkušenostem pomohou posunout osobní hranice a umožní tak vnímat svět jako volný prostor k uskutečnění svých snů a tužeb. Projekt Děti Modrých dnů Extra je součástí cílené, kontinuální a systematické strategie podpory a rozvoje potenciálu dětí vyrůstajících v dětských domovech na Vysočině, dopomáhá taktéž k prevenci sociálně patologických jevů u těchto dětí.

MODRÉ DNY velmi děkují skupině ČECHOMOR za jejich velkou podporu! Poděkování jistě zaslouží i Dětská psychiatrická léčebna ve Velké Bíteši za skvělou spolupráci a také vychovatele a vedení léčebny a dětských domovů.

Poděkovat chceme také všem DĚTEM za skvělou atmosféru a skvěle strávený podvečer...

Gabriela Hermanová a Lenka Mašová

Radost dětí při autogramiádě.

FOTO: RAFAL NOWAKOWSKI

KDO NÁM SLADÍ ŽIVOT

ROZHOVOR S PANÍ MARIÍ ZDUBOVOU

1. V neděli, kdy nás navštívili Italové, osladila vaše cukrárna život mnoha návštěvníkům nádvoří Pětky dorty, které jste vyrobili na počest slavnosti stvrzení partnerství. Víme, že i další dorty tvoříte na objednávku (připomínám ten pro profesora Raka) podle přání zákazníka a že je každý jiný. Kdo je tím tvůrcem plným fantazie, jak takový návrh vzniká?

Na našich dortech pracuje kolektiv lidí. Dorty musí být chutné, výtvarně zvládnuté a neměly by je zdobit nejdle věci. Naše děvčata mají za úkol nachystat dort v jakémkoli tvaru tak, aby byl dobře sestavený, promazaný a politý – prostě čistá pěkná práce. Tyto úkony vyžadují zručnost a lásku k řemeslu. Některé dorty dozdobují samy, ale většinu zdobím sama se synem Janem a někdy i s Milošem.

Vytvořili jsme náš vlastní styl. Jsem ovlivněna svým technickým vzděláním a naši hoši tíhnou k současnému umění. Nelze nedodat, že naše cukrářky cítí zodpovědnost za kvalitu výrobků, která musí být vždy konstantní, nesmí mít proměnlivou kvalitu.

2. Vzpomenete si na nějaký zvlášť výjimečný požadavek na vzhled dortu, který jste museli vyřešit?

Takových dortů bylo víc. Na jeden speciální ale nezapomenu. Zakázka přišla v hodovém týdnu a měla být hotová za dva dny. Byl to neuvěřitelně krkolomný termín. Jednalo se o jeden z vídeňských mrakodrapů, který vyšel z ateliéru profesora Holzbauera, v trojrozměrném provedení. V děkovném dopisu jsme si pak mohli přečíst, že objednavatelé neuspěli v žádné z vídeňských cukráren, a tak si někdo z nich vzpomněl na nás. Letos byl takovým zvláštním dortem zavěšený most, čokoládový dort s kadibudkou nebo dort k sedmdesátým narozeninám astronoma profesora Grygara.

Obrací se na nás různé firmy, abychom vytvořili dorty s jejich tematikou. Těšilo nás i pověření vytvořit již zmíněné dorty ku příležitosti potvrzení partnerství s hosty z Itálie. Každá taková zakázka nás provokuje dát do naší tvorby své vlastní nápady, je to vždy dobrodružství. Pak s napětím očekáváme reakci zákazníka při předávání výrobku. Mám obrovskou radost z každé kladné reakce.

3. Oporou ve vaší práci jsou vám synové. Jeden z nich má velmi neobvyklého koníčka. Prozraďte nám něco o něm.

Oba synové jsou cele zapojeni do dění ve firmě. Ekonom Miloš zajišťuje široký sortiment vybraného zboží, vyrábí a vyvíjí zmrzlinu. Oba bratři se věnují vínu, zajišťují cateringové služby a různá dárková balení.

Mladší Honza nás všechny překvapil velkým koníčkem – vlastivědným bádáním. Dokáže číst pro nás nečitelné staré texty, z kterých čerpá informace o historii bitešských domů. Příští rok mu vyjde menší historický průvodce městem. Je to součástí našeho záměru – nabízet nové pohledy na naše město a uvědomit si v souvislostech potenciál Biteše.

4. Prostory vaší cukrárny a její zázemí nejsou zvlášť prostorné. Plánujete nějaké změny?

Zázemí cukrárny se nám už podařilo vybudovat. Cukrářky mají příjemné pracovní prostředí, které odpovídá všem hygienickým předpisům. V současnosti zaměstná-

váme devět cukrářek a jednu učenku. Zatím máme ještě přání upravit prodejnu cukrárny. Ohlédnou-li se, v sobotu 9. září to bylo již patnáct let od otevření cukrárny. Tehdy jsme začínali se dvěma zaměstnanci a nyní zaměstnáváme i s provozovnou Cyril Jeřábek – maso, uzeniny, lahůdky přibližně třicet zaměstnanců.

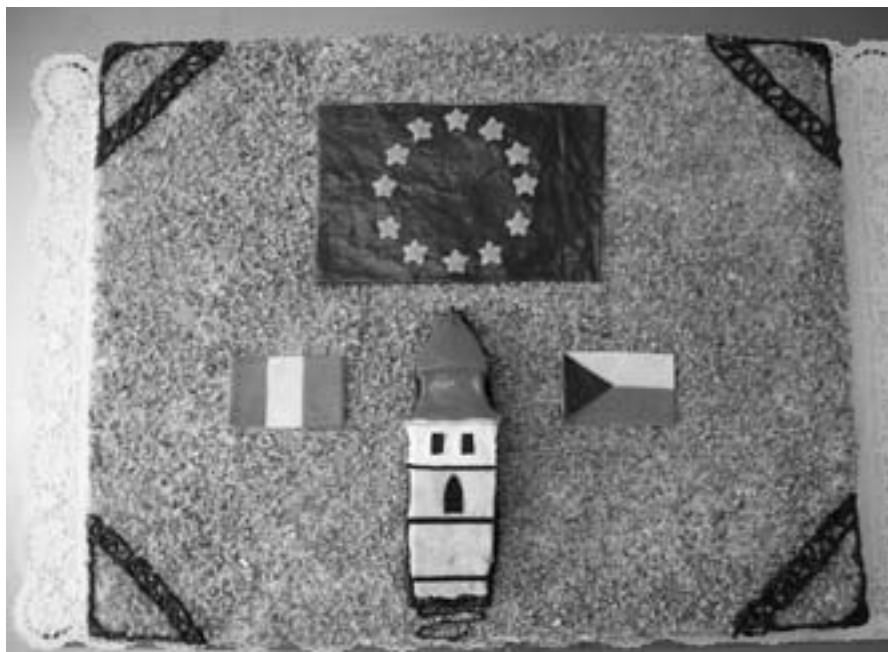
5. Kromě toho, že se staráte o občerstvení během koncertů BHP, jste i věrnou posluchačkou klasické hudby. Méně je o Vás známo, že máte také velmi ráda jazz, především dixieland. Co k tomu řeknete?

S hudbou jsem od mala vyrůstala. Oba mí starší bratři Jirka a Mirek hráli v kapele Aleše Tepery. Mirek je profesionální muzikant a v době jeho studií jsem byla nucena poslouchat denní cvičení na klarinet a člověk by nevěřil, jak to protivné bráchovo cvičení ve mně vypěstovalo kladný vztah k hudbě.

A dixieland – v tom jsem přece vyrůstala, to musel milovat každý! Nyní jsem vděčná za další žánr – písničky, které jsme doma zpívali i s tatínkem, maminka je zpívala při domácí práci. Myslela jsem, že už neumím zpívat a zatím v Bítešanu si na to díky ostatním s potěšením troufnu.

Děkuji za rozhovor a přeji spoustu dalších zajímavých dortů a spokojených zákazníků.

Zora Krupičková

Jeden z dortů, které jsme mohli ochutnat během italské návštěvy.

FOTO: JAN ZDUBA

Dorta k 70. narozeninám astronoma Grygara.

FOTO: JAN ZDUBA

HISTORIE VELKOBÍTEŠSKÝCH DOMŮ

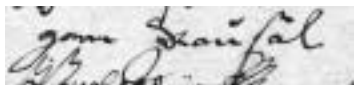
Seriál o domech a jejich majitelích na náměstí, v ulicích i na předměstích Velké Bíteše, zabývající se dobou před polovinou 19. století a čerpající přitom z gruntovních knih, uložených v bítešském depozitáři státního okresního archivu - NYNÍ DŮM Č.P. 83:

Roku 1414 byl majitelem tohoto domu - rychty na horní straně náměstí Mikš Wolf. Je zapsán v městské knize v soupisu sousedů ve variantě: „*Mykss Wolf ein ganczes haus*“. Roku 1427 tento dům přestal být dědičnou rychtou (více o tom J. Tiray ve svých Dějinách města Velké Byteše – I. díl, str. 88).

Zápisy v gruntovních začínají o tomto domě vypovídat roku 1601, kdy jej prodala vdova Dorota Tomšíčková za 390 moravských zlatých „...i s tím obilím, kteréž řemenářka na poli sela, což na ní polovici přijde aneb přijíti mělo, kromě toho Václav Kousal 4 míry žita jí vydati má...“ již zmíněnému Václavu Kousalovi. Po zaplacení závdavku čtyřiceti zlatých měl Kousal nadále splácet dům po každoročních deseti zlatých vejrunků. Nejdříve měli být vyplaceni deseti zlatými dědici po Hájkovi (nebo Lojkovi?), což byl možná dřívější majitel domu. Dále ke zdejšímu chrámu Páně (neboli záduší) náleželo 135 zlatých a dědicům Tomšíčkovým 205 zlatých. Během šesti let Tomšíčkoví dědici, kterými byli dcery Eva s manželem Martinem z Naloučan a Anna s manželem Burianem Holým a dále synové Mikuláš Šašek, Jíra a Jeremiáš

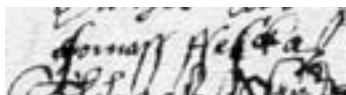
Tomšíčků, prodali své podíly Kousalovi podle tehdejšího zvyku za nižší částky v hotovosti. Je pravděpodobné, že hned po koupi domu nechal Václav Kousal vystavět dům do patra. Svědčí pro to dvě okolnosti. Za prvé – grunt byl roku 1601 ohodnocen na 390 zlatých a při dalším prodeji roku 1637 již na 1.000 zlatých. Za druhé – několik let, počínaje rokem 1603, je v gruntovníci pravidelně výslovně psáno, že Kousal platil vejrunky „...za dům velký...“. Dále víme, že Kousal byl řezníkem. Polovici masného krámu koupil roku 1591 (tehdy byl titulován jako „slovutný muž“) od Vávry Zrzavého za 25 zlatých. Býval též řeznickým cechmistrem v letech 1602, 1610 i 1612. Býval i primátorem města v letech 1604, 1607, 1610, 1616 a rychtářem v roce 1621. Zároveň před rokem 1615 nakupoval pozemky. Prodal jen „*haltýř nad městem ležící podle haltýře Smolaře*“ roku 1607 a chmelnici roku 1623. Již výše zmíněného roku 1637 zdědil „...*grunt v rynku ležící, vedle Sovatového gruntu strany jedné a vedle Kryštofa Helle strany druhé, se všemi rolimi a případnostmi, cožkoliv k němu přináleží*...“ v hodnotě 1.000 moravských zlatých jeden ze tří Václavových dědiců, a to Jan Kousal. Dalšími byli Alexander Kousal a Eliáš Adrián. Vejrunky mu byly stanoveny na 20 zlatých. Jan Kousal později, v šedesátých letech, odprodával nějaké pozemky.

Roku 1681 byl „...*krunt na díle zpustlý Kousalovský, vedle Tomáše Sovaty z strany jedné a vedle Martina Porupky z strany druhé*

Podpis bítešského měšťana Jana Kousala z roku 1660 (SOka Žďár n.S., AMVB, sign. C 21, č. 2).

dospělo po slevení dědických podílů synů Jana Kousala - Václava a Klimenta. Další syn Jan Kousal prodal Fejfkovi svůj dědický podíl roku 1684, kdy byl slavkovským měšťanem. Roku 1712 Fejfkova vyplatil dědice po Janu Kousalovi a zbývalo mu ještě splácet vejrunky dědicům Eliáše Adriána 318 zlatých. Roku 1713 zdědil grunt mladší syn Tomáše Karel Fejfk. Ten však po dvou letech

Podpis měšťana Tomáše Fejfk z roku 1680 (SOka Žďár n.S., AMVB, sign. C 21, č. 7).

„...*ušel z domu a dal se na vojnu*...“. Tak roku 1716 koupil grunt Petr Janeba za 920 moravských zlatých, přičemž mu byly vejrunky stanoveny na 10 zlatých. Jeden zápis v gruntovníci se zmiňuje, že ještě roku 1727 se snažil vypořádat svůj dědický podíl Antonín Adrián z Hradce Králové.

Roku 1743 prodala vdova Alžběta Fejfková (i na místě dalších dědiců) „...*dům nákladnický*

v okršlku městském...“, který byl navíc „...*velmi zpustlý*...“ Tomáši Juráčkovi. V zápisu je zmíněna drobnost, že Juráček koupil mj. i dědický podíl od Jana Suchánka, který jej zdědil po Petrovi (Janebovi?), kdysi panským sklepníku v Náměšti. Roku 1748 koupil grunt v litaaci za 1.910 zlatých se 69 mírami rolí Juráčkův švagr Matěj (Mathias) Kosina, který byl v letech 1754 až 1757 primátorem města. Kosina prodal tento grunt roku 1759 Josefu Juráčkovi. Juráček však nebyl schopen splácet dluhy, tak grunt připadl Marii Apoléně Kosinové žijící, již v Poličce. Ta jej roku 1764 prodala Josefu Rosičkovi za 2.400 zlatých. Kosinová se uvázala odevzdat Rosičkovi k domu „...*dva koně aneb dvacet zlatých rejnských, stelnou krávu jednu, jeden kus černýho dobytka, 1 vůz, 1 pluh, radlo a 2 brány se všechným potřebným náčiním*...“. Zajímavostí je, že roku 1770 městský úřad povolil Rosičkovi „...*od veliké kašně trouby a skrz takový*

vodu do svého domu vésti a to bez ublížení obecní potřeby...“ . Josef Rosička byl později v letech 1775(?) až 1778(?) primátorem města.

Roku 1779 Rosička prodal grunt „...se všemi k tomu domu připatřícími i také přikoupenými rolími, lukami, lesem, dvěma zahradami, totiž jednou kuchyňskou a druhou štěpnů i s tím v zahradě štěpnej vynacházejícím se luhausem sub Numero 54 situovaného, se dvěma stodolama...“, tedy se 110 mírami rolí, 10 mírami luk, a přes 3 míry zahrad „koškovskému hospodskému“ Františku (Franz) Klusákovi za 3.500 zlatých. Že dům roku 1776 vyhořel, víme mj. ze zápisu, že Rosička dosud nezaplatil obci za dříví určeného na opravu domu. Za Klusákova působení zažil dům se zájezdním hostincem významnou návštěvu. Asi podvakrát, v roce 1781(?) a 1783, jej navštívil císař Josef II. (Tirayovy Dějiny – II. díl, str. 202, J. Kotík – Bítešské historky a pověsti, str. 50). Roku 1783 vlastnila dům již vdova Alžběta Klusáková, která se později provdala za Kroutilu. Roku 1790 přenechala grunt svému zeti Janu Růžičkovi z Matějova (Žďárské panství), přičemž „...vejminek paní Alžběta Kroutilová sobě v tomto domě, kdyby však toho potřeba nastala, v hořejším štoku jeden malý pokojíček s kuchyňkou a chlívek pro dobytek až do své smrti k užívání zanechává...“. Roku 1806 koupil od Růžičky grunt Jan (Johann) Wachtl ze Znojma za 13.030 zlatých. Roku 1843 zdědil dům v hodnotě 11.975 zlatých Antonín (Anton) Wachtl. Poté, roku 1862, koupili grunt Antonín a Josefa Strakovi. Jméno Jelínek se tu objevilo roku 1867, kdy se sem přizemil Karel Jelínek. Od roku 1875 vlastnili celý dům v hodnotě 15.000 zlatých František a Marie Jelínkovi.

Prameny: SOKA Žďár n. S., f. AMVB, sign. Ea1, č. 11.787 – fol. 4, 53, 78, 100, 109, 111, 139, 140, 164, 196, 201, 202, 206, 207, 232, 234, č. 11.788 – fol. 151, 186, 189, 221, 266, 267, 268, č. 11.789 – fol. 1, 2, 126, 155, 183, 184, 185, 189, 214, 250, 261, č. 11.793 – fol. 44, č. 11.795 – fol. 207 - 213.

Jan Zduba

Dům č.p. 83 na horní straně náměstí v roce 1728 (AMB, fond U 21 – Sbírka rukopisů knihovny A.B.Mitrovského, sig. A 260, veduta Velké Bíteše).

Dům č.p. 83 s hotelem a hostincem Františka Jelínka okolo roku 1900.

ARCHIV MUZEA

NĚCO O LETNÉ

V roce 1908 vyšel pamětní sborník, věnovaný pětistému výročí povýšení Velké Bíteše na město. Jedním z občanů, kteří v něm publikovali, byl i místní učitel, pan Karel Kořínek. Jeho příspěvek nese název Okolí Byteše. Květnatě líčí okolí našeho města slovy nadšeného vlastence, z nichž je však patrná především výborná znalost a vlastní zkušenost z cest po okolí. Začtete se do úryvku, který líčí Františkov, kopec, nazvaný tak na počest císaře:

„...Oblíbeným výletním místem Bytešanů jest toto úbočí (Františkov), též „Letná“ zvané. Řadou ztepilých jasanů a košatých javorů obcházíme rozsáhlý pozemek, bývalý rybník Hadr, nyní většinou v louku proměněný. Přesedše stavidla a pak lávku, spojující břehy potoka, octneme se na upravené cestě, která po boku stráně vystupujíc, dělí se v několik rovnoběžných... Melodické hvízdání kosa, lahodné švitoření sedmihláska vítá příchozího, jenž po chvíli dojde k prostrannému pavilonu, vystavěnému péčí a nákladem okrašlovacího spolku. Vpředu je kolo taneční se slovanskou lípou uprostřed. Vchod i východ z něho značí dvě pyramidy, popínavým keřem opletené...“ Tolik Karel Kořínek, bítešský učitel.

Pro část historie sáhneme ve výše uvedeném sborníku do Kroniky pamětihodných událostí. Pod tímto názvem je vytištěna řada letopočtů s údaji o tom, co významného pro město se odehrálo. Autorem je Jan Tiray. Pomineme tentokrát významný rok 1408 a přejdeme k letopočtům pozdějším:

„...1861 – Byteš volila s Novým Městem, Žďárem a Bystřicí poslance na sněm zemský
1865 – Spolek „Pokrok“ založen
1866 – válka prusko-rakouská těžce dolehla na město. Cholera vyžádala si mnoho obětí. (Na plány na zlepšení vzhledu města, vznik spolků atd. tehdy nikdo ani nepomyslel.)
1870 – Škola rozšířena na pětitřídní
1872 – Založen spolek hasičský
1873 – Založena „Spořitelna“
1876 – Poslední zachovaná brána „Kostelní“ zbořena. (Stála v místech u bývalého Kamínkova domu, dnes parčík u hradeb.)
1879 – Pahorek „Křib“ osázen stromovím, zřízen za místo výletní měšťany V. Sekoua Š. Singerem a „Františkovem“ nazván v paměť stříbrné svatby J. V. císaře. (J.V. titul – jeho výsost.)
1895 – Spolek „Sokol“ založen
1897 – Spolek „okrašlovací“ založen
1899 – Na Františkově postavena budova výletní. ...“ Tolik historie nejdávnější.

Ještě dnes žijí pamětníci dob, kdy se na Letné pořádala veřejná sokolská cvičení, spojená s výletem na Letnou. To se vydal průvod ze města - cvičenci, občané ve svátečním, hudba a společně došli na místo, kde již bylo připraveno i tělocvičné nářadí. Cvičily ženy, „prostná“ předváděli muži, svá vystoupení měly i děti. Jejich pilnou cvičitelkou byla dnes stotřítiletá Fanda Kožnarová, která vzpomínala především na cvičení Jana Pelána na bradlech. Po asi dvaceti letech přibyl vedle prostranství k tanci a cvičení okrouhlý hudební pavilon a v době vrcholu své slávy připomínala Letná lázeňskou promenádu.

Po druhé světové válce už to „dávno nebylo ono“, jak říkají pamětníci. Snaha byla. U upravených cestiček, které vedly rovnoběžně po vrstevnici jižním úbočím Františkova, se objevily bytelné lavičky z půlených klád. Ještě v roce 1956 si pamatuji taneční zábavu v prostoru Letné, se svými dětmi v kočárku jsem ještě chodívala na procházku po jejím úbočí.

„Budova výletní“, jak ji kdysi nazval učitel Kořínek, pak byla nabídnuta svazácké organizaci. Uskutečnilo se dokonce několik brigád mladých lidí při úpravě okolí. Budova však poté přešla do soukromých rukou. Opuštěný hudební pavilon, oblíbené rejdiště bítešských poválečných dětí, se zřítíl.

O současné „Letné“ přineseme zprávu v listopadovém čísle Zpravodaje.

Zora Krupičková

Letná podle dobových fotografií.

MALBA: ZORA KRUPIČKOVÁ

Letná - dobová fotografie kolem r. 1900.

ZAPŮJČIL: CTIBOR VELEBA

ZADÁNO PRO SENIORKLUB

VERITAS TEMPORIS FILIA EST

Pravda je dcerou času

Gellius

Měsíc říjen - to je věc!

Z rána chladno, znáš to přec.

Měsíc říjen - to je když:

letní časy nechytíš!

A tím je řečeno všechno. Ale přesto. I podzimní dny mají svoji poezii. Slunečný říjnový den, to je příjemné teplíčko, a těch barev v přírodě, a to ticho, ten vlhký vzduch a nikde žádný obtížný hmyz. A nebo ty krásné podzimní mlhy. Podzim má i svoji vůni, však to znáte. Ale trochu z jiného soudku: město bude krásnější, budeme obdivovat pěkně upravené ulice Kostelní a Tyršovu, snad. Ale budou také volby, možná nové nadějně tváře. Jestlipak nám vydrží nová vláda? Stále se něco děje. A to je dobře. Hlavně ať nám slouží zdraví.

CO PŘIPRAVIL SENIORKLUB NA MĚSÍC ŘÍJEN:

V neděli 8. října, v 8 hodin ráno, se u České spořitelny opět sejdou zájemci o pravidelná nedělní plavání, která potrvají v tomto roce až do 10. prosince. Opět se bude jezdit do Nové Vsi u Oslavan. V nenápadné malé vesničce jsme objevili kouzelný bazén s příjemnou vodou 28°C, s dětským brouzdalištěm, perličkovou lázní, vodním chrličem a další. Je tam i možnost občerstvení s příjemným posezením. Letošní sezona plavání bude opět ukončena zájezdem do Vodního ráje v Jihlavě, v sobotu 16. prosince.

Blíží informace bude průběžně poskytovat Vítka Štefková, která už je tradiční organizátorkou plavání. Cestovné na plavání: senioři zdarma, děti 20 Kč, ostatní 30 Kč. Vstupenku do bazénu si každý hradí sám: dospělí 40 Kč, děti 20 Kč.

Ve středu 18. října, v 15 hodin v Kulturním domě, se koná náš pravidelný Seniorský klub.

Říjen už pravidelně rezervujeme krásné hudbě. Zahrát nám přijede Tišnovské trio. Tišnovský soubor v širším obsazení už dobře v Bíteši známe, několikrát už u nás úspěšně vystupovali na koncertech Bítešského hudebního půlkruhu, kam také mnozí naši senioři a seniorky pravidelně dochází. Je na co se těšit. Jinak jako vždy se rádi uvidíme a povykládáme o novinkách v příjemném prostředí při milém občerstvení.

V sobotu 28. října, ve 13 hodin, se naposledy v letošním roce, my kolaři, sejdeme u fotbalového stadionu na výlet na Svatou Horu, za svatou Zdislavou, která je patronkou našich bezpečných výletů na kolech. Každým rokem, poslední sobotu v říjnu, končíme na Svaté Hoře cyklistickou sezonu. Snažíme se každý rok na Svatou Horu přijet odjinud. Letos pojedeme na Osovou Bítýšku, Ořechov, přes kopec Na Skalách - 654 m, třetí nejvyšší v polesí Rohy, po Svaté Hoře - 679 m a Heřmanovské - 657 m. Na Svatou Horu je to už kousek. Zde zavzpomínáme, uděláme záznam do vrcholové knihy, uděláme fotku. Vracet se budeme klasikou, tou nejhezčí cestou: myslivna Rohy, Ondrušky, Osová, Vlčkov. V herně U Stařika si uděláme závěr letošní cyklistické sezony a oceníme věrné účastníky našich výletů na kolech.

Aktiv Seniorského klubu

Zlaté diplomy za účast na všech výletech v loňském roce obdrželi i naši nejmladší účastníci, bratři Honza a Petr Dvořákoví.

FOTO: ARCHIV SENIORKLUBU

Vzpomínka na červencovou nedělní vycházku na Letnou. Přes zamčenou bránu jsme si prohlédli novou hezkou budovu. Ti nejstarší z nás zavzpomínali na slávu staré Letné, kam občané města rádi docházeli za zábavou a občerstvením. Škoda. My jsme tu možnost neměli.

FOTO: ARCHIV SENIORKLUBU

ZAČÍNÁME...

Jak nám ty prázdniny utekly. Po krátkém přerušení provozu sportovní haly je opět před námi cvičební sezona 2006/2007.

Nutné opravy sportovní haly, pro které jsme museli přerušit provoz, se provedly v měsíci srpnu – oprava osvětlení, ochranných sítí na oknech a jejich vyztužení ocelovými lanky, údržba podlahy včetně navoskování a další drobné opravy. Čeká nás oprava střechy nad šatnami u sportovní haly, kam nám zatéká, kde čekáme na objednanou firmu na její provedení, dále zastřešení kotelny, kdy stávající stav je zcela nevyhovující. Vzhledem k tomu, že nebyla akceptována naše podaná žádost na MŠMT Praha na grant o nadstavbu stávajících šaten u sportovní haly, budeme znovu usilovat o její prosazení pro rok 2007. Vybudováním malé tělocvičny chceme řešit nedostatek kapacity sportovní haly pro naše oddíly, kdy např. oddíl JUDA stále trénuje v pronajatých prostorách. Nově vybudovanou tělocvičnu by také využívaly další oddíly, např. zdravotní tělocvik, aerobik, stolní tenis a další. Ve sportovní hale by pak získaly více prostoru hlavně míčové hry – volejbal, sálová kopaná, florbal, softtenis, nohejbal a další. Pro plánovanou nadstavbu má pochopení i Město Velká Bíteš, od kterého máme příslibenou podporu.

Přesto, že bylo relativně klidné období, oddíl sportovní gymnastiky absolvoval v době od 5. do 12. srpna soustředění na Klečanech v chatkách PBS, a. s. Velká Bíteš. Vedoucí soustředění byla paní Dana Neklapilová, která měla pro děti připravený bohatý program – různé hry, soutěže, stezku odvahy, vycházky do přírody. O tréninky cvičení se staraly naše šikovné pomocné asistentky – Miša Mynářová, Aneta Škorpíková, Verča Melicharová a Bára Urbánková. Soustředění proběhlo v duchu „čarodějného táboření“. Děti si připravovaly masky na „čarodějnický rej“, který se uskutečnil při čtvrtčním táboráku. V tento den byli přizváni rodiče, příbuzní a známí, aby se děti pochlubily, co se během pobytu všechno naučily.

Pro zpestření pobytu dětí přispěl předem dohodnutý příjezd koní z blízkého Košíkova, kdy si děti vyzkoušely jezdecké umění. Radost byla veliká. Přesto, že počasí nám moc neprálo, děti byly spokojené a my dospělí také. Ostatně o tom všem se můžeme dočíst v kronice, o kterou se zodpovědně starala Aneta Škorpíková. O hladové krky se zase postarala paní Marie Dočkalová, jen obědy jsme vyřešili pro nedostatek prostoru a zařízení dovozem z Restaurace Máj. Ještě zbývá touto cestou poděkovat firmám HA SPOL, Jeřábková Pekárna, BIKOS – Drůbežárna Košíkov, KOVO – PBS, které nám přispěly na provoz našeho soustředění.

Od 14. září byl oficiálně spuštěn provoz sportovní haly. Rozvrh hodin je uveřejněn na sportovní hale TJ Spartak, v nástěnce a na webových stránkách TJ Spartak – www.tjspartak.pc.cz.

Pokud čtenáře některý oddíl zaujme svou činností, rádi Vás mezi nás – členy TJ Spartak – uvítáme. Uděláte něco pro své zdraví a odpočinete si od běžných denních starostí.

Výbor TJ Spartak

Z pobytu dětí na chatkách.

FOTO: ARCHIV TJ SPARTAK

JUDO - ZKOUŠKY

Snahou každého judisty je mimo závodních úspěchů také zvyšování technické vyspělosti. Znakem stupně vyspělosti (kyu) je barva pásu (obi). Každý judista má na úplném začátku své kariéry bílý pás, dále potom následuje žlutý, oranžový, zelený, modrý a hnědý pás. Mistrovské stupně (dan) jsou označovány barvou černou.

K získání vyššího stupně je třeba především složit příslušnou zkoušku. Každá zkouška začíná základy juda (pády, gymnastika, cviky prostorové orientace, etiketa juda, historie juda), a potom následuje předvedení příslušných technik v postoji (nage-waza) a na zemi (katame-waza). Každý chvat musí judista předvést na pravou i levou stranu. Zkouška je zakončena předvedením kombinací technik a prvků sebeobrany.

Dne 15. 6. 2006 proběhly zkoušky i v našem oddíle. Zúčastnilo se 9 borců na žlutý pás a 4 na oranžový. Protože vše probíhalo v rámci tréninku, ostatní judisté drželi palce a snažili se také něco přiučit.

Jako zkušební komisař přijel pan Karel Toufar (5. dan), který s sebou tentokrát přivezl i 8 mladých judistů ze svého oddílu v Polné, z nichž 4 také skládali zkoušku na žlutý pás.

Díky této kombinaci byla možná vzájemná výměna znalostí a tréninkových zvyklostí. My jsme se dozvěděli nové cviky pro zlepšení naší přípravy, především po stránce pohybové a gymnastické. Ale i naši hosté se jistě něco přiučili.

Současné judo je stále více (především u mládeže) směřováno ke zdokonalování obratnosti, pohyblivosti a technické zkušenosti.

Po společném tréninku se už naplno rozjel maratón zkoušek. Pan komisař byl přísný, ale spravedlivý a někdy i přimhouřil oko, když se z nervozity nedařilo. Zejména ti první byli vystaveni velkému tlaku, ostatní už viděli, co je čeká a mohli se připravit. Po zkouškách na 5. kyu (žlutý pás) se mladší rozešli domů a na řadu přišli ti, kteří se ucházeli o 4. kyu (oranžový pás). Tady už se neodpouštělo a některé chvaty se opakovaly až k naprosté dokonalosti. A tak když všichni noví adepti úspěšně zakončili svoje zkoušky, na hodinkách bylo 21:50.

I když to byl velmi náročný trénink, rádi si ho opět takto společně zopakujeme. Příště třeba opět v Polné, kde už jsme letos jednou byli.

Gratulujeme novým držitelům:

5. kyu - žlutý pás

Batelka Ondřej

Mynář Jan

Vondrák Petr

Mičánek Filip

Vondruška Lukáš

Jeřábek Patrik

Konečný Josef

Konečný Viktor

4. kyu - oranžový pás

Blaha Filip

Poláček Marek

Blaha Tomáš

Tůma Antonín

Trenér Blaha Ondřej

Společný trénink Velká Bíteš - Polná - rozcvičení.

FOTO: ARCHIV TJ SPARTAK

PROSATÍN 2006 - „ZLODĚJI ČASU“

Léto je již dávno za námi, stejně tak jako další ročník letního stanového tábora Prosatín. Tentokrát jsme inspiraci čerpali u známé skupiny recesistů Monty Python a táborový program zpracovali podle jejich celovečerního filmu Zloději času.

Prosatínský den D, hodina H a místo M nastal 16.7.2006 ve 14 hodin před jídelnou základní školy ve Velké Bíteši, kde se každoročně scházejí táborníci, aby odcestovali na 14 dní plných her, nezapomenutelných zážitků a těžko uvěřitelných dobrodružství. Letos se Prosatína zúčastnilo přes 60 dětí, o které se staral 24 členný kolektiv vedoucích, instruktorů a ostatního personálu, fungujících pod hlavičkou Pionýrské skupiny Velká Bíteš.

Jako tradičně jsme se snažili téma tábora do poslední chvíle tajit, abychom podnítili pro nás tak zábavné spekulace nejrůznějšího druhu a vytvořili tak žádané dezinformované prostředí. Poskytlo nám to především prostor k přípravě nedělní večerní „show“ která odtajnila poslední, zato však nejdůležitější otázku: „O čem vlastně letos tábor bude?“ Sotva děti ulehly do spacáků, zjevila se uprostřed táborového „Účka“ za doprovodu nejrůznějších světelných a zvukových efektů skupinka sedmi postav, která mezi nás zcela evidentně nepatřila! Ostřílení táborníci pochopili a celkem snadno vyzvěděli, že se jedná o partičku vesmírných dobrodruhů, cestující v čase do nejrůznějších epoch lidské civilizace, odvázejících si odtud nezměrná bohatství. Nemusím snad ani dodávat, že se jejich nabídka společného dobývání pokladů setkala s všeobecným nadšením.

V pondělí ráno jsme se pomocí vesmírné mapy a stroje času přemístili do doby Dr. Emila Holuba, který na přelomu 19. a 20. století podnikal výpravy za poznáním do nitra Afriky. Připojili jsme se k jeho expedici doufaje, že od Dr. Holuba zjistíme místo, kde se nachází starodávný svitek, popisující vývoj živočišných druhů. Tuto informaci jsme měli příslibenu pouze v případě, že mu pomůžeme zmapovat místa výskytu nejrůznějšího zvířectva v africké savaně. Odpoledne nás pak pověřil odchytet několika druhů, kde jsme si jako lidé zhýčkaní výtvarníky současné civilizace mohli oživit naše pradávné lovecké instinkty. Holub ocenil naši práci a spolu se svým asistentem se vydal ke kmeni, který je odborníky považován za jeden z nejstarších a který by tedy logicky měl o svitku vědět. Bohužel, z této cesty se vrátil pouze jeho asistent ve velmi zuboženém stavu. Z jeho slov jsme odečetli, že Dr. Holuba tento kmen zabil. Pod hávem noci jsme se vydali Holuba osvobodit a po dlouhém a náročném souboji s členy kmene Unga-Unga jsme dokázali nejen Holuba zachránit, ale dokonce jsme našli starodávný svitek. Poněkud divoký začátek tábora jsme měli tedy za sebou, poslední pochybovači na vlastní kůži poznali, že prosatínská dobrodružství jsou mnohem reálnější, než si ve své fantazii dokázali představit.

V úterý jsme se probudili jako otroci, podílející se na stavbě Velké čínské zdi. Nemám sice po ruce žádné srovnání, ale odvažuji se tvrdit, že vzniklo jedinečné velké dílo, které asi nemá v dějinách Prosatína obdoby. Velkou čínskou zdí ohraničené Zakázané město poskytlo půdu pro odpolední obchodování s nejrůznějšími surovinami jakými byly hedvábí, semínka vzácných plodin a larvy bource morušového. Rozkvet Zakázaného města byl ukončen večerním barbarským nájezdem mongolských kmenů vedených Čingischánem, které rozmetaly Velkou čínskou zeď v pouhé trosky.

Tento projev barbarství byl dokonale vykompenzován středem výletem do starodávné Atlantidy, kde jsme se naopak věnovali rozvoji ducha, nejrůznějších dovedností a umění. Bohužel, ani v této vyspělé a vpravdě renesanční epoše jsme nedokázali, lépe řečeno někteří z vesmírných dobrodruhů, zkultivovat své chování natolik, abychom si udrželi přízeň božstev. Někteří z dobrodruhů se dokonce pokusili ukrást vázy a jiné cennosti, což však rozzuřilo Poseidona natolik, že seslal na celou Atlantidu obrovskou potopu. Pouze ti, kteří si dokázali včas postavit kvalitní loď schopné odolat běsnícímu vodnímu živlu mohli doufat, že jejich život zůstane zachován.

Uvítali jsme proto další přesun, tentokrát do pravěku, kde jsme se pokusili od jednoho potulného šamana získat Věstonickou Venuši. Z jeho posunků a gest jsme pochopili, že sošku může získat pouze kmen, který bude ze všech nejsilnější a bude mít tudíž největší šanci v této drsné době přežít. V tento den se pak jednotlivé oddíly staly svými protivníky a pokoušely se ve vzájemných soubojích připravit soupeře o co nejvíce životů. Navíc se musely samy postarat o svá tábořiště, udržovat oheň, nasytit sebe i další členy své tlupy. Sepjetí lidí s drsnou přírodou však bohužel již není jako dřív, proto se nakonec šaman rozhodl sošku nevydat. Táborníci tak na vlastní kůži poznali, že úspěchy nepřicházejí samy od sebe a čas od času musí umět přijmout i porážku.

Další den jsme si to mohli dosyta vynahradiť, ocitli jsme se totiž v době přímo určené k získávání pohádkového bohatství. Zlatokopové. Hledači zlatých valounků probrázdili Yukon i všechny jeho přítoky, vytěžili obrovské množství zlata a poté získali u místní banky odpovídající peněžní obnos. Ve večerním kasinu pak mnozí své úspory znásobili, jiní zase v honbě za ještě větším množstvím bankovek o své úspory přišli. Asi se nadarmo neříká: „Kdo chce víc, nemá...“ V půlce tábora jsme měli čas trochu si odpočinout, užít si něco zábavy u táboráku a v neděli přijmout rodiče během návštěvního dne.

Druhý tábornický týden jsme začali výletem do starodávného Řecka. A protože byli staří Řekové velice soutěživí, i my jsme podstoupili náročný terénní závod, který se dnes nejčastěji tituluje názvem jako adventures, outdoor, nebo jiným „cool“ anglickým výrazem. Tyto moderní náhražky jsou však jen slabým odvarem toho, co každoročně podstupují prosatínští táborníci. Zocelení náročnými zkouškami jsme se v úterý vrhli do bouřlivých vod oceánu a pokoušeli se spolu s Vikingy prozkoumat a naleznout co největší počet neznámých ostrovů. Dokonce jsme využili vzájemných půtek mezi Vikingskými obry a bohy a mohli tak nepozorovaně odnést Thorovo kouzelné kladivo.

Večer jsme už ale zase byli jinde, tentokrát uprostřed válečné vřavy II. světové války. Při nočním přepadu Orlího hnízda se nám podařil jeden nebezpečný, zato však velmi hrdinský a záslužný kousek. Přímou z Hitlerova doupěte jsme odcizili nejrůznější bojové mapy a plány, kterými si chtěl podrobit velkou část Evropy. Středeční, poněkud „divoký“ den, začal rozcvíčkou, kterou zcela nepochopitelně vedla partička barevných individuí společně působících pod dobře fungující obchodní značkou Teletubbies. Naštěstí jejich přítomnost netrvala dlouho a byli jsme tak ušetřeni riziku vážné psychické újmy. Záhy při ranní hygieně jsme se mohli také přesvědčit jak tuto činnost provádějí eskymáci. Nebylo táborníka, který by si nevyzkoušel koupel v Severním ledovém oceánu. To již začalo být mnohem jasné, že se stroj času porouchal a naše další putování je tak věcí štěstí a náhody. Naštěstí jsme zakotvili nedaleko Havajských ostrovů a dosyta si užili sluníčka, modrého nebe a koupání v Pa-

cifiku. Ještě tentýž den večer jsme pak byli přemístěni do 60. let dvacátého století, kdy jsme se spolu s generací květinových dětí zúčastnili pověstného hudebního festivalu Woodstock.

Následující den jsme ve starověkém Egyptu pomáhali královně Nefer Seti rozvíjet drobnými živnostmi tamní společnost. Odpoledne jsme pak na její počest stavěli pyramidu a protože šlo o velice zdařilé stavby, nezapomněla se nám také náležitě odměnit.

Naše putování za poklady dostalo nečekaný spád, když jsme po pátečním probuzení zjistili, že místo, kam jsme po celý tábor ukládali získané poklady a cennosti, bylo prázdné. Nebylo pochyb o tom, že vesmírní dobrodruzi na nás ušili pěknou boudu a společné bohatství sprostě uloupili. S tím jsme se pochopitelně nemohli a hlavně nechtěli smířit a vydali jsme se po jejich stopách. Během této náročné a nakonec i úspěšné honby se ukázalo, jak prospěšné byly všechny zkoušky, kterými museli všichni účastníci v průběhu celého tábora projít. Nalezené poklady byly tou nejlepší, největší a také doslova nejsladší odměnou, jakou mohli táborníci vůbec získat.

Sice před námi byly ještě 2 táborové dny, ale každý už cítil ten nepříjemný pocit, že Prosatín 2006 přijíždí do cílové rovinky. Sobotní táborák byl pak očekávanou tečkou za dalším ročníkem, který byl, soudě dle bezprostředních i pozdějších ohlasů, hodnocen jako jeden z nejzdařilejších. Velmi si vážíme takového hodnocení, vždyť spokojenost dětí je naší největší odměnou za vynaloženou práci, ale současně také motivací a závazkem do dalších let. Věřím, že se se spoustou dětí setkáme na Prosatíně 2007, ale také na nejrůznějších víkendových akcích, kterými chceme zpříjemnit dlouhé čekání na další tábor. V plánu máme již klasickou říjnovou akci na Kutinách, zimní akci na Klečanech, anebo jarní víkendová odpoledne. O všech těchto akcích budete včas informováni prostřednictvím plakátů na ZŠ Velká Bíteš, na PBS a jiných osvědčených místech.

Závěrem chci upřímně poděkovat všem, kteří nám v celkem obtížném období s organizací tábora pomohli. Mezi největší sponzory patřili tradičně: město Velká Bíteš, Jeřábkova pekárna, Řeznictví a uzenářství Milan Sláma a Nápoje Loukotová. Děkuje me.

za LT Prosatín
Marek Loucký

Otroci staví Velkou čínskou zeď.

FOTO: ARCHIV TÁBORA

VÝSTAVA OBRAZŮ A TAPISERIÍ FRANTIŠKA RAUŠE

Zpěvák Moravěny Jiří Helán.

FOTO: CTIBOR VELEBA

Hodová výstava letos patřila obrazům a tapisériím ak. malíře Františka Rauše. Vernisáží, která proběhla dne 4. září, provedla hosty MgA. Marcela Doubková, která s citem přednesla osobní vzpomínku paní Zory Krupičkové na setkání s Františkem Raušem. Za město promluvil starosta Mgr. Miroslav Báňa.

Hodovou atmosféru vernisáží dodal svým nenapodobitelným zpěvem Jiří Helán za doprovodu cimbálu Petra Olivy.

Výstava sama byla unikátní i tím, že se jednalo o díla vesměs zapůjčená z privátních sbírek, a proto možnost shlédnout tvorbu Františka Rauše takto komplexně byla na dlouhou dobu jediná.

MVDr. Jan Koten

K - CENTRUM NOE **REGIONÁLNÍ ZAŘÍZENÍ PRO PROBLEMATIKU DROG**

Zřizovatelem kontaktního centra je Diecézní charita Brno – Oblastní charita Třebíč.

Centrum se zabývá kompletní nabídkou a poskytováním služeb lidem užívajícím nealkoholové drogy (příležitostní uživatelé, lidé závislí na návykových látkách, kteří v dohledné době nemohou nebo z nějakého důvodu nechtějí přestat), jejich blízkým a rodinným příslušníkům.

Klienti mohou přicházet bez předchozího doporučení jiné odborné instituce. Všechny služby jsou poskytovány anonymně a bezplatně.

Nabízené programy reflektují poptávku klientely K-centra a mění ji v souvislosti se změnami a tendencemi na drogové scéně.

Kontaktní centrum je určeno:

- Uživatelům návykových látek starších 15ti let včetně příležitostných uživatelů
- Klientům závislým na nealkoholových drogách či rizikovým uživatelům
- Jejich rodinám a sociálnímu okolí (ostatním rodinným příslušníkům, přátelům, pedagogům, probačním pracovníkům, atd.)

Centrum nabízí:

- Sociální servis: pomoc při hledání zaměstnání, vyřizování sociálních dávek, vyřizování dokladů, spolupráce s kurátory a sociálními odbory, pomoc při hledání ubytování
- Zdravotní servis: možnost zprostředkování testů na HIV a hepatitidu, těhotenské testy, zprostředkování léčby, výměnný program injekčního materiálu (injekční stříkačky, dezinfekce, fyz. roztoky, filtry, vitamíny...) Díky bezplatné výměně injekčních jehel má činnost K-centra velký význam v oblasti prevence nebo včasného odhalení HIV a hepatitidy.
- Hygienický servis: možnost vykoupaní se, vyprání si. Dále je v centru možný odpočinek, uvaření kávy, čaje, v případě potřeby využití nabídky základních potravin, videoprojekce, poslech hudby...
- poradenství: pro uživatele drog, pro jejich rodiče
- Každé úterý je přímo v objektu k dispozici psycholožka PhDr. et PaedDr. Jana Matějková, v pondělí a úterý psychiatrická ambulance.

Otvírací doba K-centra:

pondělí	12.00 - 18.00	čtvrtek	11.00 - 18.00
úterý	11.00 - 18.00	pátek	8.00 - 13.00
středa	11.00 - 18.00		

Součástí služeb K-centra jsou také **terénní programy**.

Terénní programy jsou určeny především pro ty, kdo nemají možnost, nebo z nějakého důvodu nechtějí přijít přímo na K-centrum.

Tyto programy sahají až za rámec třebíčského okresu: Jaroměřice n. R., Mor. Budějovice, Jemnice, Dačice, Velké Meziříčí, Náměšť n. O., **Velká Bíteš**, Rosice, Oslavany, Zbýšov, Moravský Krumlov...

Stačí zavolat na **tel. 776 158 489** (pondělí – pátek 11.00 – 18.00) a domluvit si schůzku s terénním pracovníkem, který přijede na smlouvané místo. Je třeba volat s časovým předstihem.

Další kontakty na zařízení:

K - centrum	tel: 568 840 688
Hybešova 10	e-mail: noe.trebic@caritas.cz
674 01 Třebíč	www.volny.cz/kackotr

K - centrum Noe

FENOMÉN DNEŠNÍ DOBY

DIGITÁLNÍ FOTOAPARÁT

Před časem jsem byl jako většina lidí postaven před otázku, jaký digitální fotoaparát koupit. Začal jsem tedy hledat na internetu podrobné recenze, srovnával screeshooty a snažil jsem se utřídit si myšlenky a najít ten správný. Po delším rozhodování jsem prostě jeden koupil, byl to Olympus 5050. Začal jsem fotit a k mému překvapení jsem zjistil, že drtivá většina informací je pro uživatele „zbytečná“ a naopak ty, které jsou někdy naprosto přehlíženy jsou velmi důležité! Asi nejdůležitějším rozhodnutím v oblasti výběru foťáku je určit oblast jeho užití: tedy co mám v plánu fotit? Rodinu a přátele, momentky z dovolené, nahodilé situace, přírodu apod. Odpověď na pomyslnou otázku bývá vcelku jednoduchá: Raději vše, co já vím, co vlastně budu fotit, takže bych chtěl raději něco univerzálního.

Dle průzkumu z minulého roku je hlavním kritériem výběru fotoaparátu pro běžného uživatele počet obrazových bodů, tedy Mpx. Ačkoliv je jasné, že v této oblasti platí čím více tím lépe, v celkovém kontextu to není zpravidla „až tak důležité“. Váš fotoaparát by dneska měl umět alespoň 2Mpx (tedy obraz velikosti 1600x1200) nicméně „menší“ snímače se dnes už prakticky nevyskytují. Není to málo? Ne, není. S kvalitním snímkem o rozlišení 1600x1200 lze bez problému zhotovit fotografii o velikosti 10x15 cm či ekvivalentní (digitální fotka má zpravidla jiný poměr stran než 35mm kinofilmové políčko). Můžete dle kvality zkusit i větší (jsou známe zdařile pokusy do velikosti A4), ale pro běžného uživatele to asi nebude třeba, kolikrát v životě jste si dělali větší fotku?

Na co tedy více Mpx? Odpověď zní takto: Za prvé máte možnost dělat výřezy (a i ty tisknout ve větším formátu), za 2. 2Mpx snímek zhotovený na 4Mpx přístroji bývá detailnější (tedy kvalitnější). Zde narážím na jednu podstatnou věc, to, že máte 5Mpx přístroj neznamená (a je to velmi racionální rozhodnutí), že budete generovat pouze tak velké snímky-proč? Protože na počítači je těžší uvidíte v rozlišení 1:1 (běžné rozlišení monitoru 1024x768 odpovídá méně než 1.3Mpx snímači), operace s nimi je pomalejší, zabírají mnohem více místa na paměťové kartě, na disku nebo CD-Rom. V 95% případů jde tedy pouze plýtvání prostředky. Pokud neplánujete fotit opravdu detailní scénérie (například krajiny), tak pro vás počet Mpx v dnešní době vlastně není až tak důležité kritérium.

Zoom je schopnost objektivu měnit ohniskovou vzdálenost. Můžete pořídit větší detail vzdálenějšího objektu. V dnešní době už prakticky ani není možné koupit fotoaparát bez zoomu (pokud je, tak to nedoporučuji). Existují dva typy zoomů: Optické (tedy realizované pohybem části objektivu) a digitální (přepočtení obrazu či výřez). Digitální zoom je funkce zcela k ničemu a defacto se jedná o marketingový tah (kdy se na obalu fotoaparátu uvede součin optického a digitálního zoomu). Lze jej zcela nahradit zpracováním na PC a jako kritérium by nemělo být bráno v úvahu. Optický zoom naopak ano. Obvyklá hodnota dnešních zoomů je 3x (občas ještě i 2x), maximální se pohybuje kolem 10-12x. I zde lze s nadsázkou říci čím více, tím lépe. Nicméně i zde je malé ale: Obecně platí, že čím větší zoom, tím větší (a těžší fotoaparát) - foťák se zoomem větším než 4x už není příliš kompaktní (kapesní). Dále je si nutné uvědomit, že velký zoom má smysl POUZE v kombinaci se stativem. Šance, že pořídíte ostrý snímek z ruky a hodnotou zoomu 10x je téměř nulová. Některé fotoaparáty mají

objektiv vybaven gyrosensorickou/optickou stabilizací obrazu, která umožňuje kompenzovat pohyb aparátu při expozici a pořídit velmi slušné snímky bez použití stativu i na maximální hodnoty zoomu! Tato funkce může být v případě, že toužíte po pořádném zoomu klíčovým kritériem při rozhodování! Ještě poznámka: Kdesi jsem zaslechl názor, že počet Mpx může nahradit zoom díky výřezům atd... ač tento názor má svoji logiku, je to úvaha zcela nesprávná: Snímek z 4Mpx (2272 x 1704) aparátu není 2x „větší“ než z 2Mpx (1600 x 1200). Pokud bychom rozlišením snímáče chtěli nahradit 2x násobný zoom u 2Mpx foťáku, potřebujeme snímáč o rozlišení 3200 x 2400, tedy 7.6Mpx!!

A nyní něco k objektivu, je to klíčový element foťáku a jednoznačně určuje kvalitu celého přístroje. Ano, je tomu tak, nicméně v dnešní době pro běžného uživatele v oblasti digitálních fotoaparátů prakticky neexistuje model věhlasného výrobce (jakýkoliv co je vám povědomý v souvislosti s focením či dobrou spotřební elektronikou), který je vybaven vyloženě špatnou optickou soustavou. Pokud kladete důraz na kvalitu snímků, je třeba si uvědomit, že čočka o průměru 0,5 cm prostě nemůže posloužit na kvalitní snímek 4Mpx, i když vám výrobce bude tvrdit, že ano. Fotky s poddimenzovanou optikou ztrácejí detaily, objevuje se u nich vinětace (tmavnutí v rozích snímku), případně aberace. Obecně platí, že větší díra = lepší. Nicméně dnešní fotoaparáty často korigují optické vady digitálně a výsledky jsou velmi dobré (pro běžného uživatele). V souvislosti s objektivem stojí, pro ty z Vás co to myslí s focením vážněji, za zmínku shlednutí parametrů jako světelnost (rychlost) optiky. Z nadsázkou lze říci, že čím nižší čísla, tím větší možnosti (pokud vám to aparát umožní funkcemi)...

A nyní něco k paměťové kartě, k novému přístroji dostaneme pouze základní paměťovou kartičku s kapacitou na několik snímků a je tedy nutné si další dokoupit. Pokud kupujeme fotoaparát, je dobré se zamyslet, zda plánujeme či máme doma i jiné zařízení používající paměťové karty. Není nic lepšího, než ušetřit peníze za kartičky tím, že je sdílíte například s mp3 přehrávačem či PDA. Můžete ji též například používat v PDA k prohlížení a zálohování důležitých fotek. Další kritérium je cena kartiček... Asi nejlepší volbou z hlediska ekonomického je karta typu CF (Compact Flash), co do univerzálnosti karta SD/MMC (Secure Digital/MultiMedia Card), která je podporovaná v drtivě většině spotřební elektroniky. Volba velikosti paměťové kartičky záleží též na tom, jestli plánujete s foťákem někdy vycestovat na týden či více bez možnosti propojení s PC / notebookem. Zde platí 100% čím více, tím lépe. Drtivá většina fotoaparátů (snad kromě některých Canonu) se po připojení chová jako USB mass storage device, lze jej tedy použít jako flashdisk (klíčenku, USB disk) pro transport dat. Dále nám to umožňuje fotoaparát připojit kdekoli jakémukoli PC (s W2K či XP) BEZ nutnosti instalovat jakýkoliv software. Obě vlastnosti jsou v praxi občas neocenitelné...

A ještě něco k bateriím. Foťáky lze dělit na ty, co používají klasické baterie, tzv. tužkové, či vlastní akumulátor (jedno jaký druh). Je velmi bláhové si myslet, že lze vystačit s klasickými bateriemi - pak se nám totiž focení velmi prodraží (tato varianta je schůdná pouze pro velmi sváteční fotografie, nicméně ztrácíte onu krásu digitálního foťáku, totiž možnost fotit a fotit s téměř nulovými náklady)... Rozdíl mezi nejlevnějšími aparáty (ty opravdu nelze příliš doporučit) a řekněme nějakou nižší střední třídou je krom v ceně též v příslušenství, co dostanete. Mnohdy ony 2000 Kč, které zdánlivě ušetříte za koupi levnějšího modelu, budete muset vrazit do nabíječky, akumulátorů či dalšího příslušenství. K lepším fotoaparátům zpravidla dostanete spe-

ciální akumulátor a rychlonabíječku. Ta je zpravidla region free a pouhou záměnou konektoru ji lze připojit kdekoliv na světě, nevádí jim rozdílné napětí sítě. Na druhou stranu baterie mohou posloužit tam, kde prostě nutně musíte fotit, vybíjí se vám stávající a nabíječka je v nedohlednu.

Celkové zpracování, rozměry a velikost: Fotoaparáty se krom svých vlastností výrazně liší fyzickými parametry a zpracováním. Je obrovský rozdíl, zdali je tělo kovové (hezké, odolné a slouží i jako stínění) nebo z velmi laciného plastu, kdy barva sleze po měsíci používání... Kovové tělo chrání aparát například při pádu na zem (ten bývá konečnou pro většinu fotáků obecně). Některé fotáky jsou svými rozměry a hmotností ideální na každodenní nošení, ale daní za to bývá cena či zhoršená obrazová kvalita. Na druhou stranu vám neunikne žádný opilý kamarád v té nejméně vhodné situaci. Malým přístrojem lze též překvapit, tedy fotit naslepo a mít tak skutečné momentky. Nejdůležitější funkcí fotoaparátu je ostření. Kvalita systému ostření (auto-focus) je klíčová věc, stejně jako jeho rychlost. Jednotlivé modely se velmi liší například v schopnosti ostřit v přítomí (typicky kluby, diskotéky) či prachu. Zde se může případný kupec velmi napálit - koupí si foták na zachycení momentek z diskotéky a nevytvoří jediný kvalitní snímek! Časy závěrky jsou velmi dobrým ukazatelem celkové kvality fotáku. Dlouhé časy jsou nutné na noční snímky, už při 2s lze pořídit koukatelné noční snímky.

Blesk je velmi důležitá součást fotoaparátu a jeho výkon a vlastnosti se u každého modelu velmi liší. Základní parametr je dosah blesku při citlivosti 100 ASA. Pokud má být blesk použitelný, měl by být tento údaj alespoň 3-4 metry. Pokud plánujete fotit v klubech, tento parametr rozhodně nepřehlížejte!! Umístění blesku přímo souvisí s efektem „červených očí“ (odraz světla od sítnice), většina fotoaparátů má tisíce funkcí na eliminaci tohoto efektu, pokud chcete mít fotky, alespoň trochu živé, tyto funkce vždy vypněte a červené oči odstraňte pomocí PC. Rychlost pořízení snímku - tento parametr nám ukáže, jak dlouho trvá fotoaparátu pořídit snímek od doby kdy zmáčknete spoušť. Zpravidla se udávají 2 časy s/bez namáčknutí. Namáčknutí (zmáčknutí spouště do poloviny) slouží k zaostření a k výpočtu expozice, velmi doporučuji se naučit fotit s namáčknutím. Pokud fotíte něco, co se asi už nikdy nebude opakovat a vy opravdu stojíte o to, je dobré využít funkci „sériového snímání“. Drtivá většina fotoaparátů umí pořídit v zrychleném sledu větší počet snímků například třeba i 8 snímků s frekvencí 5 snímků / sekundu. Pro fotografování sportu, přírody to může být též jedna z klíčových funkcí.

Manuální funkce lze rozdělit na kompletně manuální, tedy nezávislé nastavení clony, času, nebo pouze částečná priorita času či clony, kdy automatika dopočítá zbytek. Nastavení bílé je achilovou patou digitální fotografie v umělém světle. Makro je velmi praktická funkce, umožňující ostření na velmi malou vzdálenost - tedy pořízení detailních snímků malých objektů.

Po výše uvedených faktech zbývá otázka, co vlastně koupit? Tohle rozhodnutí bude na každém z nás, nicméně uvedu značky přístrojů, které jsou obecně známé a spolehlivé: Olympus, Canon, Sony, Panasonic, Lumix, Nikon, Minolta. Přeji šťastnou volbu a dobré světlo.

Ctibor Veleba
Foto Astra Atelier

CELULITA – PROBLÉM VĚTŠINY ŽEN

Pojem celulita, který se dnes užívá, nahrazuje vžitý název pro pomerančovou kůži – celulitida. Toto označení vzniklo na začátku minulého století a velmi se rozšířilo. Je však odborně chybné, jelikož vyjadřuje zánět buněk. Pomerančová kůže však zánětlivá není, proto mluvíme o celulitě. Celulita postihuje v dnešní době podle evropských údajů 90% žen a není tedy divu, že tento problém je tak často skloňován ve všech možných časopisech, kosmetických firmách a salonech. Shrňme si přehledně o jaký problém se jedná a jak vzniká.

Výskyt celulity úzce souvisí s činností lymfatického systému, který je tvořen hustou sítí lymfatických cév a uzlin a má za úkol odvádět z tkání přebytečnou tekutinu, která proniká stěnami krevních cév do okolí. Asi 80% lymfatické sítě je přítomno v kůži a podkoží. A právě podkoží je ta vrstva kůže, ve které celulita vzniká. Její vznik ovlivňuje rovněž stav kolagenových a elastinových vláken, množství a velikosti tukových buněk. To, že celulita postihuje především ženy, je dáno uspořádáním vazivových vláken a tukových buněk v podkoží a také to, že jich ženy mají téměř dvojnásobné množství.

Celulita se projevuje ztlustělou kůží s důlky a hrbolky v oblasti stehen, hýždí, břicha a paží. V tomto stádiu ji vnímáme hlavně jako kosmetický problém, se kterým se dá normálně žít. Obavy však mohou nastat, pokud postižení narůstá, protože se dají očekávat i mnohá zdravotní rizika právě s nedostatečností lymfatického systému spojená. Celulita je tedy progresivní a mluvíme o čtyřech stupních. První stupeň je čistě kosmetická záležitost, nerovnost kůže je patrná jen při stípacím testu, často jsou lipomatózy (tuková ložiska) na bocích. Při druhém stupni hrbolky a důlky na kůži jsou viditelné ve stoje, při sezení, při zaťatém svalstvu a při ostrém světle. V leže tyto nerovnosti mizí. Třetí stupeň, kromě velkých lipomátóz, provází pocity chladné a bolestivé kůže. Hrbolky a důlky jsou výrazné jak ve stoje, tak v leže. Riziko spočívá v tom, že může začít proces fibrotizace vaziva, kdy se tato vlákna postupně ztlustňují a tuhnou. V tomto případě je třeba zabránit dalšímu poškození, abychom předešly čtvrtému stupni. Ten charakterizuje zbytnělá, tuhá a napjatá kůže, na dotyk povrchově chladná a bolestivá. Nerovnosti kůže jsou již hodně výrazné a jelikož zde dochází k degeneraci vaziva, provází toto stadium mnohdy četné zdravotní problémy.

Proč celulita vzniká? Již jsme se zmínili o odlišném anatomickém uspořádání podkoží u žen. Významný vliv na vznik celulity mají ženské hormony estrogeny, které ovlivňují pružnost podkožního vaziva a zvyšují propustnost stěn krevních cév. Často v pubertě vlivem zvýšení hladiny hormonů dojde k manifestaci celulity u dívek. Není to tedy jen problém žen s nadváhou, ale rovněž i velmi mladých a štíhlých žen. Také dědičně daný typ postavy, který napomáhá k rozvoji pomerančové kůže, musíme brát v úvahu. Rizikovým faktorem je nadváha, protože nadbytečný podkožní tuk se začne nerovnoměrně ukládat. Na druhé straně zase platí, že ne každá obézní žena musí být postižena celulitou. Ostatní všeobecně známé příčiny si jenom připomeneme. Jedná se o hormonální změny zvláště v pubertě a těhotenství, užívání hormonálních léků a antikoncepce. V těchto případech dochází k zadržování vody v podkoží a to vzniku celulity velmi napomáhá. Stresový životní styl s nedostatkem pohybu, sedavé zaměstnání, nebo práce vyžadující dlouhé stání na místě omezují vliv přirozené svalové pumpy, která pomáhá při cirkulaci tekutin dolních končetin. Správné cirkulaci tekutin rovněž brání zaškrcojící spodní prádlo. Také častá chůze na vysokých podpatcích

působí tak, že zkracuje lýtkové svaly, které se jako svalová pumpa nemohou dostatečně uplatnit. Nedostatek tekutin, nadměrné pití kávy, alkoholu a kouření patří rovněž mezi rizikové faktory pro celulitu, protože se spolu se správnou či špatnou (na chemické látky bohatou) výživou podílí na stavu a kvalitě cévního systému.

Příčin vzniku pomerančové kůže je celá řada a nepomůže nám jen nějaká zázračná pilulka či mastička, ale je potřeba tento problém řešit komplexně. Nejen odstraňováním špatných návyků, ale i moderními účinnými metodami. O tom zase příště.

Přeji Vám krásný podzim a hezké procházky přírodou.

Mgr. Anna Kopáčková

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA BLAHOPŘEJEME

Dne 25. září oslavila své sto třetí narozeniny paní Fanda Kožnarová. Podrobnosti se dočtete v listopadovém čísle Zpravodaje.

Dne 24. srpna oslavil životní jubileum dlouholetý funkcionář hasičského hnutí **por. Miroslav Mateja ml.**, z Křižínkova č. p. 59. Člen SDH Křižínkov od roku 1974, kde v letech 1982 až 1986 zastával funkci velitele. Od roku 1986 - dosud zastává funkci preventisty a velitele družstva. Aktivně se po celou dobu zúčastňuje všech akcí, pořádaných sborem. Od roku 1978 je instruktor okrsku a od roku 1994 člen okrskového výboru, strojník okrsku 2000 - dosud a hospodář okrsku 2005 - dosud. Dne 11. ledna 1978 požární sbor Velká Bíteš schválil přijetí nového placeného požárníka Mateji Miroslava. Od 1. srpna 1978 se stává zaměstnancem OVPÚ Žďár nad Sázavou. Od 1. ledna 2003 se stává velitelem požární stanice ve Velké Bíteši. Naši povinností je bratru Matejovi jménem výboru SDH, okrskového výboru a Hasičského záchranného sboru kraje Vysočina územní odbor Žďár nad Sázavou, poděkovat za jeho dosavadní práci a popřát mu k 50. narozeninám všechno nejlepší, hodně štěstí, zdraví a spokojenosti, dobré spolupracovníky mezi dobrovolnými a profesionálními hasiči, aby mohl dále pokračovat v započaté práci. Naše poděkování patří také jeho manželce i celé rodině, bez jejichž pochopení by veškeré úkoly nemohl zvládnout.

Dne 3. září 2006 se 60. narozenin dožil dlouholetý funkcionář sboru bratr **František Porupka**. Bratr Porupka vstoupil do místní jednoty Československého svazu požární ochrany dne 1. ledna 1960 a za 47 let aktivní činnosti prošel mnoha funkcemi ve výboru SDH: referent mládeže Mj ČSPO 1970 - 1971, zástupce velitele Mj ČSPO 1971 - 1972, II. strojník požárního sboru 1972 - 1974, strojník č. 1 Mj ČSPO a ZO SPO 1974 - 1977, kronikář 1984 - 1994, zástupce starosty 1992 - 1993, náměstek starosty 1993 - 2002 a zástupce velitele 1997 - 2002. Na úseku represe působil jako řidič - strojník požárních vozidel. Velice se podílel na údržbě a opravách techniky. Za mnohaletou činnost v PO byl odměněn:

- čestné uznání ZO SPO
- čestné uznání OV SPO
- odznak „Vzorný požárník III. stupně“
- roku 1972 Pamětní medaile při výročí 100 let založení požárního sboru

- dne 16. srpna 2002 při slavnostní schůzi v Kulturním domě převzal „Odznak svatého Floriána“

Dne 29. září 2006 se dožívá 60 let funkcionář sboru bratr **Radomír Holík**. Člen Svazu požární ochrany ve Velké Bíteši od roku 1969. Pracoval jako zámečník v IBS ZKG. Za své členství prošel mnoha funkcemi ve výboru sboru: hospodář Mj ČSPO 1971 – 1972, člen výboru 1972 – 1973, hospodář Mj ČSPO a ZO SPO v roce 1974 – 1977, člen kontrolní a revizní komise 2002 – dosud. Dále pracoval jako řidič-strojník jednotky SDH obce Velká Bíteš 2000 – 2003. Na svém pracovišti působil jako řidič-strojník a člen dobrovolného závodního požárního sboru IBS ZKG, později jednotky SDHP První brněnské strojírny a.s. do roku 2004 a preventista zkušebny do současnosti. Za svou práci v požární ochraně převzal následující ocenění: roku 1972 Pamětní medaile při výročí 100 let založení požárního sboru a roku 2002 „Čestné uznání okresu“.

Dne 28. října 2006 se dožívá významného životního jubilea - 50 let věku - bratr **Karel Fišer**. Jmenovaný bratr působí ve sboru dobrovolných hasičů od 1. ledna 1973. Za toto období prošel několika funkcemi: hospodář 1992 – 1993, kulturní referent 1993 – 1994, vzdělavatel 1995 – 1997, starosta 1997 – 2003. Dále působil ve funkci velitele družstva jednotky SDH obce Velká Bíteš 2000 – 2003. Ve vyšších funkcích působil jako hospodář okrsku Velká Bíteš 1991 – 2005 a kronikář okrsku Velká Bíteš 1991. Za 34 let činnosti obdržel následující ocenění:

- 1992 Při oslavách 120 výročí založení SDH obdržel „Medaili za příkladnou práci“
- na výroční valné hromadě SDH V. Bíteš dne 13. prosince 2003 převzal věrnostní medaili za 30 let členství
- v pátek 16. srpna 2002 při slavnostní schůzi v Kulturním domě převzal „Odznak svatého Floriána“

Za dlouholetou práci chceme bratrům Porupkovi, Holíkovi a Fišerovi jménem výboru SDH poděkovat a popřát jim mnoho zdraví a životní spokojenosti.

zájmová skupina historie PO SDH Velká Bíteš

PROGRAM KINA FLIP VELKÁ BÍTEŠ ŘÍJEN 2006

Neděle 1. října v 19.30 hodin

BESTIE KARLA

(Karla)

Velká láska, perverzní sexuální hrátky, zločin... Příběh nejbrutálnější vražednice českého původu.

Premiéra – 99 minut, vhodné od 18 let

Vstupné 59, 62, 65 Kč

Pátek 6. října v 19.30 hodin

RYCHLE A ZBĚSILE: TOKYJSKÁ JÍZDA

(The Fast and the Furious: Tokyo Drift)

V rychlosti je krása, nebezpečí i zábava...

Kluci, těšte se, do kin znovu přichází nejrychlejší akční série současnosti...

Premiéra – 103 minut, vhodné od 15 let

Vstupné 65, 67, 69 Kč

Neděle 8. října v 18.00 hodin

DOBA LEDOVÁ 2: OBLEVA

(Ice Age 2)

Nechcete zmrznout? Zkuste se smát! Mamut, lenochod, tygr a smolařka krysoveverka znovu v našem kině v českém znění.

91 minut, mládeži přístupno

Vstupné 59, 62, 65 Kč

Pátek 13. října v 19.30 hodin

PĚČKO PRO ZAČÁTEČNÍKY

(Barely Legal)

Horní police ve videopůjčovně jsou vždycky ty nejlepší! A co takhle natočit něco vlastního? Americká teenagerovská komedie.

Premiéra – 90 minut, vhodné od 15 let

Vstupné 59, 62, 65 Kč

Neděle 15. října v 19.30 hodin

PIRÁTI Z KARIBIKU 2 - TRUHLA MRTVÉHO MUŽE

(Pirates of Caribbean 2 - Dead Man's Chest)

Kapitán Jack Sparrow se vrací! V hlavních rolích dobrodružného hitu Johnny Depp, Orlando Bloom a Keira Knightley...

Premiéra – 151 minut, mládeži přístupno

Vstupné 65, 67, 69 Kč

Pátek 20. října v 19.30 hodin

SKY FIGHTERS: AKCE V OBLACÍCH

(Les Chevaliers du Ciel)

Zapomeňte na Top Gun. Nastupují Sky Fighters! Fascinující bojová akrobacie a přátelství na život a na smrt v akčním thrilleru...

Premiéra – 102 minut, mládeži přístupno

Vstupné 59, 62, 65 Kč

Neděle 22. října v 17.00 hodin

AUTA (Cars)

Když se závodní auto zatoulá mezi auta ze Lhoty... Animovaná komedie v českém znění od tvůrců Hledá se Nemo nebo Úžasnákoví, jeden z nejzábavněj-

ších snímků tohoto roku opravdu pro celou rodinu.

Premiéra – 121 minut, mládeži přístupno

Vstupné 59, 62, 65 Kč

Pátek 27. října v 19.30 hodin

LET'S DANCE

(Step Up)

Každý si zaslouží následovat své sny, ale někteří mají jen jednu šanci... On je rebel, ona primabalerína. Romantický hudební film.

Premiéra – 100 minut, vhodné od 12 let

Vstupné 59, 62, 65 Kč

Neděle 29. října v 19.30 hodin

MIAMI VICE

(Miami Vice)

Dvojice svérázných detektivů a pohodové letovisko... Uvidíme! V hlavních rolích Colin Farrell a Jamie Foxx...

Premiéra – 131 minut, vhodné od 15 let

Vstupné 65, 67, 69 Kč

Pátek 3. listopadu v 19.30 hodin

ANGEL - A

(Angel - A)

Skočil si z mostu pro lásku. Každý máme svého anděla. Francouzská komedie režiséra Luca Bessona.

Premiéra – 90 minut, vhodné od 12 let

Vstupné 59, 62, 65 Kč

Neděle 5. listopadu v 19.30 hodin

ÚČASTNÍCI ZÁJEZDU

Autobusem za novými zážitky!

A. Polívková, E. Holubová, J. Štěpánková, K. Fialová, J. Kocurová, P. Liška a další v nové komedii podle románu Michaela Viewegha.

113 minut, mládeži přístupno

Vstupné 59, 62, 65 Kč

Připravujeme: Garfield 2 – Vějíř lady Windermereové – Prachy dělají člověka – Kráska v nesnázích...

**První brněnská strojírna
Velká Bíteš, a. s.**

PBS ENERGO, a.s.

***Vedení společností První brněnská strojírna Velká Bíteš, a.s.,
PBS Turbo s.r.o. a PBS ENERGO, a.s.
si Vás dovoluují pozvat na tradiční***

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

**Těšíme se na setkání s Vámi
v sobotu 7. října 2006
v době od 8.00 do 12.00 hodin
v areálu společností
na ulici Vlkovská 279
ve Velké Bíteši.**

***Zveme k návštěvě všechny zaměstnance,
jejich rodinné příslušníky a přátele a také bývalé zaměstnance.***

V uvedený den mohou seznámit své blízké nejen se svým pracovištěm, ale i s jinými pracovišti a zajímavými místy našich společností. Budou zpřístupněna všechna pracoviště mimo některých vyhrazených míst se zakázaným vstupem.

Připraveni budou také průvodci, kteří Vám poskytnou odborný výklad při prohlídce pracovišť. Zájemcům o učební obory představíme kvalitní zázemí střediska přípravy učňů. Na nádvoří pro Vás bude připravena ukázka několika automobilových veteránů. Děti jistě potěší malý dárek.

*Na Vaši účast se těší vedení společností První brněnská
strojírna Velká Bíteš, a.s., PBS Turbo s.r.o. a PBS
ENERGO, a.s.*

Podzimní prodejní akce

Nabízíme Vám 12 typů pil se slevami až 3.000 Kč.

Akce trvá od 1. 9. do 30. 11. 2006.

Irena Vrábelová

Elektrické nářadí a příslušenství
Růžová 146, 595 01 Velká Bíteš
nové tel. číslo: 562 401 103

STIHL®

SVATEBNÍ AGENTURA

KVĚTOSLAVA GAŠPAROVÁ

Nabízí:

- Svatební šaty z nové kolekce
- Společenské šaty
- Šaty do tanečních
- Šaty pro družičky
- Obleky pro muže i chlapce
- Svatební oznámení, snubní prsteny, kytice
- Bižuterii a vlasové doplňky

Provozní doba:

Po – Pá: 14⁰⁰ – 18⁰⁰ (dle tel. dohody neomezeně)

Při zajištění celého servisu 10% sleva na šaty.

Tišnovská 356
Velká Bíteš
Tel: 566 532 583

PŮJČKY

i pro ženy na MD a nezaměstnané

HYPOTÉKY

bez prokazování příjmů

HLEDÁME OBCHODNÍ ZÁSTUPCE V TOMTO REGIONU

tel.: 608 964 666

ARCHITEKTONICKÁ PROJEKČNÍ KANCELÁŘ

- ARCHITEKTONICKÉ STUDIE OBJEKTŮ
- NÁVRHY INTERIÉRŮ
- NÁVRHY NÁBYTKU
- NÁVRHY ÚPRAV ZAHRAD
- ZPRACOVÁNÍ PROJEKTOVÉ DOKUMENTACE PRO STAVEBNÍ POVOLENÍ
- PROVÁDĚCÍ DOKUMENTACE
- STAVEBNÍ KONZULTACE
- ODBORNÝ STAVEBNÍ DOZOR PŘI REALIZACI STAVEB
- VYŘÍZENÍ STAVEBNÍHO POVOLENÍ
- POMOC PŘI VÝBĚRU DODAVATELE STAVBY

ING. ARCH. JAROSLAV SKALICKÝ

autorizovaný stavitel

Na Bílém potoce 520, Veverská Bitýška

tel.: 777 012 176, 549 421 439

e-mail: j.skalda@centrum.cz

**Přejete si změnit svůj život,
postavit se na vlastní nohy?**

Hledáte:

- samostatnou práci ve významné bankovní instituci
- dobrý pracovní kolektiv
- speciální programy zaškolení
- možnost vysokých výdělků
- možnost postupu
- nabídku množství produktů
- flexibilitu?

Pokud jste alespoň jednou odpověděli **ANO**, volejte **602 129 579**.

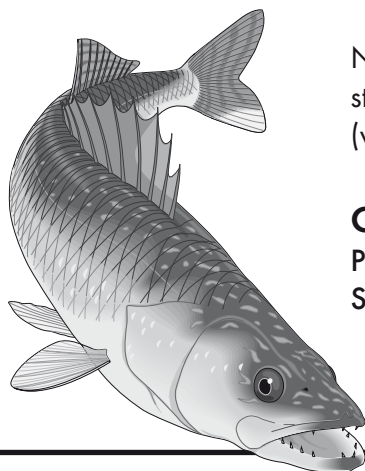
Chcete změnit firmu?

Máte zkušenosti
se stavebním spořením,
úvěry, podílovými fondy,
prodejem?

Nabízíme
klientský kmen
a bezplatný systém
vzdělávání ve významné
bankovní instituci.

Volejte 602 129 579

Rybářské potřeby

Nově otevřená prodejna na horní
straně Masarykova náměstí
(ve dvoře za květinovou síní).

Otevírací doba:

PO – PÁ 8:00 – 16:00

SO 8:00 – 11:00

Společnost SEM Drásov Siemens Electric Machines s.r.o. hledá zaměstnance pro pracovní pozici

OFFER MANAGER

Pracovní činnost:

- jednání se zákazníkem
- péče o zákazníka, smluvní záležitosti
- řešení poptávek a dalších požadavků zákazníka, zpracování nabídek
- sledování požadavků na produkty z pohledu strategického rozvoje firemního produktového portfolia
- komunikace s dalšími především technickými odděleními firmy

Vzdělání:

- VŠ elektro nebo strojní
- orientace v ekonomické oblasti
- komunikativní znalost anglického jazyka
- práce s PC uživatelsky
- znalost práce s SAP výhodou
- řidičský průkaz skupiny B

Praxe:

- na této nebo podobné pozici ve výrobní firmě nutná (min. 2 roky)

Požadujeme:

- odborné znalosti a dovednosti :
- efektivní komunikace, týmová spolupráce
 - flexibilita
 - silná orientace na výsledek a kvalitu práce
 - chuť učit se novým věcem
- osobní požadavky :
- komunikace a spolupráce
 - pečlivost a důkladnost
 - schopnost pracovat v týmu

Nabízíme :

- úspěšnou kariéru v rámci mezinárodní společnosti
- kariéru ve velmi dynamicky se rozvíjející firmě
- atraktivní různorodou práci s moderními technologiemi a informačním systémem
- další odborný a osobnostní rozvoj (jazykové kurzy, odborné semináře)
- zahraničních stáží a vzdělávacího pobytu
- motivující hodnocení podle výkonnosti a kvality odváděné práce, podíl na plnění cílů společnosti
- sociální výhody a benefity – pět týdnů dovolené, sportovní vyžití, příspěvek na stravování, penzijní připojištění

Nástup :

- možný ihned

**Pokud Vás tento inzerát oslovil,
pošlete nám Váš strukturovaný
životopis nebo nás kontaktujte:
SEM Drásov
Siemens Electric Machines s. r. o.,
Drásov 126, 664 24 Drásov
lackova.hana@siemens.com
nebo na telefonu +420/549 426 801
další informace www.semd.cz**

PKS MONT, a.s.

*Specialista na okna, dveře a stěny
z **plastu, dřeva a hliníku***

Mimořádná podzimní sleva!

K běžné množstevní slevě (dané velikostí zakázky)
Vám nyní nabíjíme ještě mimořádnou podzimní slevu navíc!

PKS MONT, a.s.

Brněnská 126/38,

591 39 Žďár nad Sázavou

tel: 566 697 310

fax: 566 697 393

e-mail: mont@pks.cz

Záruka kvality!

ČSN EN ISO 9001
ČSN EN ISO 14001

www.pks.cz

**VOLEJTE ZDARMA
800 23 00 23**

Podzimní sleva s vylepšením!

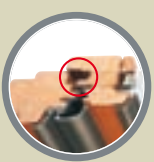
Kromě mimořádné podzimní slevy
pro Vás nyní **máme** tato technická **vylepšení**:

1. Zvýšení stávající tepelné izolace našich plastových a dřevěných oken díky izolačnímu dvojsklu se soudnítem prostupu tepla $U_g = 1,0$.

2. Nový distanční rámeček Super spacer s vylepšenou schopností tepelného mostu jako možnost dalšího zvýšení stávající tepelné izolace našich plastových a dřevěných oken.

3. Možnost použití druhého těsnění u našich dřevěných oken, které zvyšuje odolnost proti hluku a zlepšuje tepelné vlastnosti okna.

A ještě malý dárek:

Dětskou pojistku na okna v dětském pokoji Vám dáme **zdarma!**

Podzimní akce platí na výrobky s termínem montáže od 22. 11. - 22. 12. 2006.
†) vztahuje se pouze na cenové nabídky vyhotovené v období 18. 9. - 1. 12. 2006.

Zpravodaj města Velké Bíteše vychází prvního dne v měsíci. Vydavatel: Klub kultury města Velké Bíteše.
Redakce: Masarykovo nám. č. 5, PSČ 595 01, tel.: 566 532 025, 566 532 342, e-mail: infocentrumvbites@iol.cz.

Odpovědný redaktor: Martina Musilová

Registrace: OÚ Žďár nad Sázavou MK ČR E 11280.

Předtisková úprava a tisk: PROTISK Velké Meziříčí, tel.: 566 520 387, protisk@protiskprchal.cz.

Uzávěrka pro listopad 10. 10. 2006, prosinec 10. 11. 2006. Redakce si vyhrazuje právo úpravy. Cena 20 Kč.